

Opinnäytetyö AMK

Sosionomi

2020

Anna-Liisa Kiviö 1800269, Susanna Virtanen 1800267

KIESI - KOHTAAMISIA ARJESSA

– Pop up -tapahtumat toiminnan tavoitettavuuden
lisäämiseksi

Anna-Liisa Kiviö ja Susanna Virtanen

KIESI - KOHTAAMISIA ARJESSA

- Pop up -tapahtumat toiminnan tavoitettavuuden lisäämiseksi

Osallisuuden kokemus on edellytys ihmisen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Elämäntilanteissa, joissa voimavarat ovat vähissä ja ihminen on vaarassa syrjäytyä, tarjoavat matalan kynnyksen palvelut mahdollisuuden sosiaalisen osallisuuden lisäämiseen ja mielenterveyttä tukevien voimavarojen löytymiseen.

Kiesi on Kaarinassa sijaitseva avoin kohtaamispaikka, jonka järjestämä toiminta tukee mielenterveyttä ja kohderyhmänä ovat erilaisia mielenterveyden haasteita kokevat, työikäiset henkilöt. Opinnäytetyömme tavoitteena oli luoda toiminnan näkyvyyden lisäämiseksi ja uusien kävijöiden tavoittamiseksi tapahtumakonsepti Kiesin käyttöön ja hakea uusia yhteistyökontakteja, joita Kiesi voisi myöhemmin hyödyntää. Toiminnallisessa opinnäytetyössämme järjestimme kolme pop up -tapahtumaa Kaarinan terveyskeskuksessa yhteistyössä Kiesin nykyisten kävijöiden kanssa. Tapahtumat rakentuivat Kiesin toiminnan esittelemiseen käytännön esimerkeillä Kiesin toiminnasta. Kiesin kävijät olivat tärkeässä roolissa ollessaan läsnä tapahtumapaikalla. Pelasimme pelejä, keskustelimme ja jaoimme esitteitä. Samalla konseptilla voi kokoontua jatkossakin erilaisissa paikoissa vaihdellen teemaa sijainnin ja vuodenaikojen mukaan.

Tuloksena oli kävijöiden voimavaroja hyödyntävä toimintamalli, joka vahvisti osallisuutta. Tapahtumakonsepti tuli yhdessä tekemisen kautta Kiesin kävijöille tutuksi ja näin luotiin pohja tuleville tapahtumille. Lisäksi syntyi kontakteja yhteistyötahoihin, joiden kanssa toiminta voi jatkua myöhemminkin. Näkyvyyttä tapahtumilla saavutettiin rajatusti terveyskeskuksen asiakkaiden ja henkilökunnan keskuudessa. Terveyskeskuksessa järjestetty pop up -tapahtuma oli uudenlainen tapa tuoda esille kolmannen sektorin toimintaa ja rakentaa myös niin yhteistyötä. Oletuksemme on, että tapahtumapaikalla Kiesin toiminnasta tiedotusta saaneet henkilöt voivat hakeutua toimintaan myöhemmin tai ohjata toimintaan mukaan jonkun toisen. Kiesin toiminnalle on olemassa tarve, joka näkyy nykyisten kävijöiden kautta. Pop up -tapahtumien jälkeen ei kuitenkaan havaittu välitöntä kävijämäärän lisääntymistä.

ASIASANAT:

Osallisuus, matalankynnyksen palvelut, avoin kohtaamispaikka, mielenterveys

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Bachelor of Social services

2020 | 37 pages, 2 pages in appendices

Anna-Liisa Kiviö & Susanna Virtanen

KIESI - EVERYDAY ENCOUNTERS

Enhancing the accessibility of the Kiesi activities by pop-up events

The feelings of involvement are a crucial part of the well-being of a person. Services with easy access provide the means to increase the feelings of involvement and support the mental health of people with diminished resources who are in danger to become marginalized.

Located in Kaarina, Finland, Kiesi is a meeting place with a purpose of supporting the mental health of the working-age population. In our thesis, the goal was to increase the publicity of the work and recruit new visitors by creating a new concept of events for Kiesi. In addition, we aimed to find new contacts to utilize later. To achieve this, we organized three pop-up events in the Health Care Center of Kaarina in collaboration with current visitors of Kiesi. Our events had the purpose of exhibiting the work of Kiesi by practical examples. An important role was on the current visitors of Kiesi as they were a part of organizing the events. The activities included playing games, conversing with people and handing out brochures. This concept can be later utilized by changing the theme based on the location and the season in which the event is held.

As a result, we created an operating model that utilizes the resources of the visitors and enhances the feelings of involvement. Kiesi visitors got familiar with our concept as we involved them in the organizing of the events and thus, there is future basis for organizing similar events. In addition, we managed to recruit new contacts to help the work of Kiesi in the future. The publicity was limited to the customers and staff of the Health Care Center of Kaarina.

Organizing a pop-up event in a Health Care Center is a novel way to advertise the work of the third sector and to build collaboration between different sectors. We assume the people informed about Kiesi have a lower threshold to access the activities held in there and bring other people along. There is a need for work Kiesi performs as can be seen through the current visitors. However, no immediate increase in the visitor count of Kiesi was observed after the events.

KEYWORDS:

Involvement, easily accessible services, open access meeting place, mental health

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 MATALAN KYNNYKSEN PALVELUT	8
2.1 Tavoitteet matalan kynnyksen toiminnalle	8
2.2 Avoimet kohtaamispaikat	9
3 AVOIN KOHTAAMISPAIKKA KIESI	10
3.1 Mielenterveyden tukeminen	11
3.2 Miksi siis Kiesi?	12
4 ARVOT KIESIN TOIMINNAN TAUSTALLA	14
4.1 Osallisuus	14
4.2 Tasa-arvo	15
4.3 Yhteisöllisyys	16
4.4 Vertaisen tuki	17
5 KEHITTÄMISTYÖN PROSESSI	18
5.1.Tapahtumien suunnittelu	18
5.2.Tapahtumamarkkinointi	21
5.3 Tapahtumien toteutus	21
6 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET	24
6.1 Kehittämistehtävä	24
6.2 Prosessikuvaus	25
6.3 Kohderyhmä ja toimintaympäristö	25
7 KEHITTÄMISTYÖN ARVIOINTI	27
7.1 Eettisyyden ja luotettavuuden arviointi	28
7.2 Palaute	29
8 POHDINTA	31
8.1 Ammatillinen kasvu	31
8.2 Jatkokehitys	34
LÄHTEET	36

LIITTEET

Liite 1 Tiedotus
Liite 1(2) Tiedotus

KUVAT

Kuva 1. Kiesissä kävijöiden laatima sääntötaulu.
Kuva 2. Kuvia pop up -tapahtumasta.

10
22

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheeksi valikoitui Palveluyhdistys Kaseva ry:n alla toimivan Avoin kohtaamispaikka Kiesin toimeksianto pop up -tapahtumien järjestämisestä. Opinnäytetyömme prosessi alkoi syksyllä 2019 ja se toteutui parityönä.

Parityönä toteutettu opinnäytetyö antoi mahdollisuuden jakaa osaamista ja oppia myös toinen toisiltamme. Yhteinen kiinnostus osallisuuden mahdollistamiseen sekä mielenterveyttä tukevien palvelujen kehittämiseen antoivat hyvän pohjan yhteistyölle.

Opinnäytetyön kehittämistyömme tavoitteena oli tuoda näkyvyyttä Kiesille pop up -tapahtumien muodossa, ottaen olemassa olevan kävijäkunnan osalliseksi tapahtumien ideointiin, järjestämiseen sekä toteutukseen. Pop up -tapahtumien tavoite oli näkyvyyden tuomisen, uusien kävijöiden tavoittamisen sekä olemassa olevan kävijäkunnan osallisuuden edistämisen lisäksi kehittää toimintamalli kontakteineen, jota Kiesi voisi hyödyntää jatkossakin.

Kehittämistyömme lähestymistavassa on toimintatutkimuksen ominaispiirteitä, joka on osallistavaa tutkimusta. Toimintatutkimuksen keinoin pyritään ratkaisemaan käytännön ongelmia yhdessä sekä saamaan aikaan muutosta ja sopii siten hyvin kehittämistyön lähestymistavaksi. (Ojasalo ym.2014,58.)

Osallisuuden näkökulmasta toteutettu opinnäytetyömme on tehty yhteistyössä Kiesin henkilökunnan sekä nykyisten kävijöiden kanssa. Käytimme opinnäytetyössämme Kiesissä käyvistä ihmisistä käsitettä kävijä, koska heillä ei ole asiakkuussuhdetta Kiesiin. Asiakkuussuhde muuttaisi käsitteen asiakkaaksi. Ilmaisu pop up -tapahtuma on kirjoitusasultaan yhdistelmä suomea ja englantia. Valitsemamme kirjoitustapa noudattaa kotimaisten kielten keskuksen (2015) ohjetta.

Kävijöiden paikallistuntemus ja toimintaan osallistuminen olivat oleellinen osa pop up -tapahtumien järjestämisestä ja oli tärkeää, että kävijöillä oli motivaatio osallistua niiden tekemiseen. Pop up -tapahtumien toteutumisaikaksi valikoitui Kaarinan terveyskeskus, jonka aulatilat mahdollisti toteutuksen. Tapahtumat järjestettiin keväällä 2020.

Opinnäytetyömme teoreettinen viitekehys rakentuu matalan kynnyksen palveluiden sekä avoimien kohtaamispaikkojen toimintaan, jota pohdimme erityisesti opinnäytetyömme toisessa luvussa. Kolmannessa luvussa kuvailemme Kiesin toimintaa, samalla kertoen mitä tai mikä on mielenterveyttä tukevaa toimintaa. Neljännessä luvussa käsittelemme Kiesin toiminnan taustalla olevia arvoja.

Opinnäytetyömme toiminnallista osuutta kuvailemme viidennessä luvussa, jossa käsittelemme pop up -tapahtumakonseptin suunnittelua, tapahtumamarkkinointia ja kuvailemme tapahtumien toteutuksen. Sisällytimme siihen myös tapahtumakuvia, jotka esittelevät asian konkreettisemmin.

Kuudes luku käsittelee kehittämistyömme tuloksia. Luku seitsemän pitää sisällään arvioinnin osuuden, jossa huomioimme kehittämistyömme eettisyyden sekä luotettavuuden arvioinnin sekä myös palautteen osion, joka on tärkeää kehittämistyössä.

Raporttimme kahdeksannessa luvussa pohdimme kehittämistyötämme ammatillisen kasvun näkökulmasta sekä luomamme toimintamallin jatkokehitystä.

Opinnäytetyömme on rakentunut Kiesin asiantuntemuksen ja aktiivisen sekä lämpimän tuen ansiosta antoisaksi oppimiskokemukseksi, josta suuri kiitos Kiesin kävijöille ja ohjaajille. Kaarinan terveyskeskuksen myönteinen suhtautuminen tapahtuman järjestämiseen ja yhteistyö käytännön järjestelyissä oli myös korvaamaton osa tapahtumien onnistumista.

2 MATALAN KYNNYKSEN PALVELUT

Matalan kynnyksen palveluilla tarkoitetaan palveluita, joihin meneminen on vapaaehtoista ja mahdollisimman helppoa. Ne eivät vaadi erillistä lähetettä ja ajanvarausta, vaan palvelut ovat saavutettavissa lähellä ja niihin voi poiketa ilman sitoutumista. Matalankynnyksen palveluilla voidaan lisätä sosiaalista osallisuutta erityisesti huono-osaisten parissa. Sosiaaliin verkostoihin pääsy on tärkeä osa sosiaalista osallisuutta. (Leemann & Hämäläinen 2015.)

Sosiaalinen osallisuus on muuttuva, dynaaminen prosessi, joka torjuu köyhyyttä ja syrjäytymistä, tekee mahdolliseksi yhteiskuntaan osallistumisen, tarjoaa mahdollisuuksia ja voimavaroja, edistää taitoja ja kykyjä sekä takaa ihmisarvoisen elämän. Sosiaalinen osallisuus on tärkeä tavoite sosiaali-, työllisyys- ja terveystieteissä. (THL 2020.) Sosiaalisen osallisuuden käsitettä voidaan myös käyttää syrjäytymisen vastakohtana, vaikka sille ei olekaan olemassa vakiintunutta määritelmää (Leemann ym. 2015).

Yksilön näkökulmasta ajateltuna sosiaalinen osallisuus tarkoittaa tunnetta yhteiskuntaan kiinnittymisestä tai johonkin yhteisöön kuulumisesta ja tämä syntyy osallistumisen kautta. Sosiaalisen osallisuuden voidaan ajatella olevan laaja ja moniulotteinen sateenvarjo käsite, joka kerää alleen erilaisia lähestymistapoja sekä näkökulmia. Sen juuret ovat yhteiskuntatieteellisissä teorioissa. Sosiaalipoliittisesta näkökulmasta sosiaalinen osallisuus käsitetään valtion velvollisuudeksi mahdollistaa ja tukea kansalaisten osallistumista yhteiskuntaan. (Leemann ym. 2015.)

2.1 Tavoitteet matalan kynnyksen toiminnalle

Leemann ja Hämäläinen (2015) pitävät palveluihin pääsyä tärkeänä osana sosiaalista osallisuutta ja matalan kynnyksen palveluilla pyritäänkin saavuttamaan asiakkaita, jotka ovat jääneet syystä tai toisesta palvelujärjestelmän ulkopuolelle. Syitä palvelujärjestelmän ulkopuoliseksi jäämiseksi voi olla monenlaisia, kuten fyysiset ja psyykkiset esteet, häpeän tunteet, pienet akuutit palvelutarpeet, monet yhtäaikaiset ongelmat, pitkät jonot julkisissa palveluissa tai palveluiden vaikea tavoitettavuus.

Matalankynnyksen palveluja on tarjolla monille eri asiakasryhmille kuten esimerkiksi nuorille, jotka ovat työelämän ja opiskelun ulkopuolella, ikääntyneille, jotka kokevat turvattomuutta ja yksinäisyyttä, lapsiperheille, päihde- ja mielenterveysongelmallisille, pitkäaikaissairaille sekä maahanmuuttajien integroimiseksi. Näillä palveluilla pyritään purkamaan ja madaltamaan mahdollisia esteitä palveluiden ulkopuolelle jääneiltä sekä saamaan heidät palveluiden piiriin (Leemann ym. 2015.)

Päivätoiminnan sekä kohtaamis- ja harrastus mahdollisuuksien kautta, joita matalan kynnyksen palvelut tarjoavat, voidaan harjoitella ja ylläpitää sosiaalisia taitoja sekä päästä sosiaaliin verkostoihin. Asiakkaiden aktivointi, voimaantuminen ja oma-aloitteisuuden harjoittaminen ovat osa keskeisiä toimenpiteitä sekä tavoitteita. Sosiaali- ja työllisyyspolitiikan näkökulmasta voidaan matalan kynnyksen palvelujen toimintaa pitää aktivointikannustimina. Kaiken kaikkiaan matalan kynnyksen palvelut koskevat laajemmin kaikenlaiseen toimintaan osallistumisen esteiden ja vaikeuksien vähentämistä. Eli matalan kynnyksen palveluilla voidaan tuottaa positiivisia vaikutuksia, kuten sosioekonomisten

terveys- ja hyvinvointierojen kaventumista ja tätä kautta myönteinen vaikutus kansanterveyteen. (Leemann & Hämäläinen 2015.)

2.2 Avoimet kohtaamispaikat

Avoimet kohtaamispaikat ovat esimerkki matalan kynnyksen palveluista. Avoimista kohtaamispaikoista merkityksellisen tekee toiminnallisen osallistumisen mahdollisuus sekä oman panostuksensa mukaan tuomisen mahdollisuus vapaamuotoisesti. Nämä ovat toiminnan varsinainen ulospäin näkyvä muoto, ja ne tarjoavat mahdollisuuksia muun muassa verkostoitumiseen, vaikuttamiseen sekä kontaktien solmimiseen. Yhteisöllisen paikan siivous, kahvila-, ruokailu- ja kunnostustehtävät ovat konkreettisia tapoja asettua itse osaksi yhteisön toimintaa sekä tuottaa yhteistä toimintaa. Kohtaamispaikkojen aktiivisimmat kävijät osallistuvat tavallisesti toiminnan toteutukseen ja usein myös sen suunnitteluun sekä toimintatapojen muotoiluun. (Hokkanen 2014, 67.)

Kehittämistyön prosessimme alkuvaiheessa kävimme tutustumassa myös toiseen avoimeen kohtaamispaikkaan Varsinais-Suomen seudulla. Kyseessä oli Raisiossa sijaitseva kuntalaisille avoin kohtaamispaikka Olkkari. Käsittelemme myös Olkkarin toimintaa raporttimme luvussa viisi sekä käyntimme vaikutusta kehittämistyöhömme.

3 AVOIN KOHTAAMISPAIKKA KIESI

Palveluyhdistys Kaseva ry:n Avoin kohtaamispaikka Kiesi sijaitsee Kaarinan keskustassa, osoitteessa Kiesikatu 8. Kiesissä on mahdollisuus kohdata toisia ihmisiä, ja saada mielekästä sisältöä päivään sekä kokea monenlaisen toiminnan kautta onnistumisen iloa. Toiminta on suunnattu aikuisille. Vaikka kävijät ovat pääosin mielenterveyskuntoutujia, toimintaan on tervetullut kuka tahansa toiminnasta kiinnostunut. Kiesin kaiken toiminnan perustana on vapaaehtoisuus, tasa-arvoisuus, osallisuus, vertaisen tuki sekä yhteisöllisyys. (Kaseva 2019.)

Kiesin toiminta on ennen kaikkea mielenterveyttä edistävää sekä tukevaa toimintaa. Kiesissä on mahdollisuus lukea lehtiä, käyttää tietokonetta tai pelaila vaikka erilaisia pelejä. Kiesissä kävijöillä on itse mahdollisuus vaikuttaa toimintaan sekä retkikohteisiin. Kuu-kausittain vaihtuva ohjelma pitää sisällään erilaisia tuokioita, ryhmiä sekä infotilaisuuksia. Kiesissä työskentelee kaksi ohjaajaa, joilta saa keskusteluapua sekä tukea erilaisiin arkielämän haasteisiin. Kiesissä kävijöillä on myös mahdollisuus lounastaa edullisesti. Kiesissä toteutuu mielenterveyttä tukeva toiminta niin yksilö- kuin myös yhteisötasolla.

Kuva 1. Kiesissä kävijöiden laatima sääntötaulu.

3.1 Mielen terveyden tukeminen

Mielen terveyden merkitys yhteiskunnassa on kasvanut. Tämän taustalla on suuria yhteiskunnallisia muutoksia, kuten teknologian kehityksen kiihtyvyys, ihmisten muutot kaupungeista sekä maasta toiseen, arvojen sekä elämäntyylien monipuolistuminen, työelämässä koulutuksen sekä jatkuvan oppimisen merkityksen korostuminen. Kognitiivinen kuormitus sekä stressi ovat monen työssä arkipäivää. Hyvä mielen terveys on yksilöille yhä tärkeämpi voimavara, tässä muuttuvassa ympäristössä. Hyvä mielen terveys tukee tasapainoista elämää ja luo edellytyksiä toimia erilaisten yhteisöjen osana. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 11.)

Hyvään mielen terveyteen kuuluu hyvä itsetunto, elämäntunne, optimismi, mielekäs toiminta, kyky solmia tyydyttäviä sosiaalisia suhteita sekä taito kohdata vastoin käymisiä (THL 2019). Mielen terveys on tärkeää yksilön hyvinvoinnin sekä toimintakyvyn kannalta. Se on voimavara sekä osa yksilön terveyttä. Mielen terveyden tukemisella tai edistämällä tarkoitetaan toimintaa, joka tukee mielen terveyden toteuttamista ja jonka tavoitteena on suojaavien sekä vahvistavien tekijöiden lisääminen. Mielen terveyden edistämällä voi olla yhteisön positiivisen mielen terveyden lisäämisen kautta myös mielen terveyden häiriöitä ehkäisevä vaikutus. (THL 2019.)

THL:n mukaan mielen terveyttä voidaan edistää kolmella eri tasolla kuten yksilö-, yhteisö-, sekä rakenteiden tasolla. Yksilötasolla mielen terveyttä voidaan tukea itsetunnon sekä elämäntunne vahvistamisella, yhteisötasolla vahvistamalla sosiaalista tukea, osallisuutta, sekä lisäämällä lähiympäristöjen turvallisuutta sekä viihtyisyyttä. Turvaamalla taloudellinen toimeentulo sekä tekemällä yhteiskunnallisia päätöksiä, jotka vähentävät syrjintää sekä epätasa-arvoa, toimitaan mielen terveyttä tukevasti rakenteiden tasolla. (THL 2019.)

Kansallinen mielen terveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030 toteaa myös mielen terveyden olevan keskeinen hyvinvoinnin osatekijä, joka vaikuttaa yhteiskunnan vakauteen sekä kustannuksiin eri sektoreilla. Taloudellisiin vaikutuksiin vaikuttaa mielen terveysongelmien aiheuttamat kustannukset julkisella sektorilla sekä mielen terveyden vaikuttaminen työn tuottavuuteen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 13–14.)

Kansallisessa mielen terveysstrategiassa ja itsemurhien ehkäisyohjelmassa nostetaan esille yhteistyön tarve eri hallinnonalojen sekä julkisen, yksityisen, kolmannen sektorin sekä muun kansalaistoiminnan väliin. Näiden tahojen on toimittava yhdessä ja samaan suuntaan. Toinen tarve on ”sillat” mielen terveyttä edistävän ja mielen terveyden häiriöitä ehkäisevän työn sekä sairaanhoidon ja kuntoutuksen välille. Jotta saavutettaisiin tuloksia, kolmanneksi tarpeeksi nousi kiinteämmän yhteistyön tärkeys somaattisen lääketieteen ja psykiatrian välillä sekä työterveyshuollon, perusterveydenhuollon, erikoissairanhoidon välillä sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon välillä. Mielen terveyden ja mielen terveyden strateginen kehittäminen tuottaa taloudellisuutta, oikeudenmukaisuutta että vaikuttavuutta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 13–14.)

3.2 Miksi siis Kiesi?

”Kiesi on lähellä”, totesi yksi kävijöistä. Kiesin lähellä olo on maantieteellisesti keskeisen sijainnin, mutta myös kävijöiden kokeman turvallisen yhteisöllisyyden vuoksi tärkeä osa kävijöiden arkipäivän elämää.

Kiesin kävijät kertoivat yhteisissä tapaamisissamme asioista, jotka ovat heille Kiesissä tärkeitä. Toisten ihmisten tapaaminen oli kaikille keskeinen Kiesiin tulemisen syy. Kiesi on kävijöiden mielestä paikka missä voi olla omana itsenään toisten seurassa ja jossa on lämmin vastaanotto. Erilaiset tapahtumat, teemakeskustelut ja retket ovat kävijöille myös tärkeitä.

Kiesi tarjoaa myös paikan henkilökohtaisten asioiden hoitamiselle ja sieltä saa ohjaajilta asiantuntevaa apua. Kävijät nostivat keskusteluissa esille myös Kiesin edullisen ruokailun, sekä mahdollisuuden osallistua harrasteryhmiin. Kiesin toiminta tuo myös rytmiä päivään.

Anna Pohjola (2005, 17) ottaa kirjoituksessaan esille yhteiskunnallisuuden, yhteisöihin kuulumisen sekä sosiaalisen toiminnan olevan ihmiselle lajityypillistä. Hänen mielestään yhteiskunnallisina toimijoina ihmisillä on tapana panostaa sosiaalisuuteen sekä yhteisöllisyyteen. Ihmiset rakentavat arkipäiväänsä, sosiaalisia suhteitaan sekä toimivaa arkea yhteisöissä. Yhteisöllisyyden ajatellaan olevan vahva sosiaalisen ilmentymä yksilöitymisen ideologian vastakkaisista väitteistä huolimatta.

Ihmiset kiinnittyvät erilaisiin yhteisöihin, jotka ympäröivät meitä kaikkialla. Kiesi tarjoaa mahdollisuuden yhdenlaiseen yhteisöön, jonka sen sisällä olevat ihmiset sekä toiminta muodostuvat omanlaisekseen.

Jalo (2015) on opinnäytetyössään myös tutkinut kävijöiden kokemuksia avoin kohtaamispaikka Kiesin toiminnasta. Tutkimuksessa korostui kokemus ryhmätoiminnan tärkeydestä sekä monipuolisuudesta, yhteisöllisyyttä korostavat ryhmät koettiin merkityksellisinä ja niihin osallistuminen oli myös tavallista. Kävijät kokivat, että ryhmien sisältöihin ja ohjelman toteutuksiin sai vaikuttaa. Myös ryhmänkokoajana toimiminen koettiin palkitsevaksi, sillä oman tiedon jakaminen ja muiden hyväksyntä tuntuivat mielekkäiltä. Kohtaamispaikan ohjaajilta saatu tuki koettiin arvokkaaksi ryhmänkokoajan roolin tukemisessa. (Jalo 2015, 41–42.)

Jalon opinnäytetyön tuloksissa nousi esiin myös vertaistuen, yhteisöllisyyden sekä sosiaalisten kontaktien tärkeys toiminnan ylläpitämiseksi. Muiden kokemukset antoivat voimaa ja tietynlainen tuntemus ryhmään kuulumisesta koettiin myös tärkeäksi. Yhteisöllisyyttä koettiin mielenterveydellisen häiriön kautta ja itsensä kokeminen ”tavalliseksi ihmiseksi” oli tärkeää kuten myös osallisuuden kokeminen ja kaikenlainen Kiesissä tapahtuva sosiaalinen toiminta. (Jalo 2015, 41–42.)

Jalon (2015) opinnäytetyön tulokset vastaavat pitkälti myös omia havaintojamme, jotka nousivat esiin Kiesin kävijöiden kanssa käymistämme keskusteluista. Kehittämistyömme lähtökohtana oli osallisuuden mahdollistaminen. Suunnitteluvaiheessa kävimme Kiesissä useita kertoja jakaen ajatuksiamme ja suunnitellen pop up -tapahtumia Kiesin kävijöiden kanssa. Ryhmään kuulumisen tunne tuli itsellekin vahvaksi ja yhteisöllisyyden voimaannuttavan vaikutuksen huomasi käyntien jälkeen onnistumisen ilona.

Jalkautuminen Kiesiin oli hyvää ja tehokasta opinnäytetyömme kannalta. Kävijöille se oli myös tärkeää ja antoi tunteen yhdessä tekemisestä. Ajoittain tämä toteutui myös ilman toiminnanohjaajia, mikä oli antoisaa, koska tämä antaa erilaisen roolin kävijälle.

4 ARVOT KIESIN TOIMINNAN TAUSTALLA

Yksi Kiesin toimintaa ohjaavista arvoista on osallisuus ja se on myös meidän opinnäytetyömme keskeinen näkökulma. Kehittämistyömme tavoitteena oli viedä tietoa Kiesin toiminnasta ihmisille sekä tavoittaa uusia kävijöitä, mutta halusimme sen ohella luoda osallisuuden kokemuksen jo toiminnassa mukana oleville kävijöille.

Tutustuessamme kävijöihin sekä ottaessamme heidät mukaan suunnitteluun, edistimme mahdollisuutta osallisuudelle, joka on tärkeää kävijälähtöisen toiminnan luomisessa. On tärkeää, että kävijöiden tarpeet, toiveet sekä osallisuuden tukeminen ovat toiminnan keskiössä silloin, kun arjen toimintakyky on vaarassa heikentyä sekä uhka ulkopuolisuuden kokemukselle on olemassa. Toiminnassa jo mukana olevien kävijöiden osallisuuden mahdollistaminen on olennaista myös toimintatutkimuksessa. Toimintatutkimuksessa käytännössä toimivat ihmiset otetaan mukaan aktiivisiksi toimijoiksi tutkimukseen sekä kehittämiseen (Ojasalo ym. 2014, 58).

4.1 Osallisuus

Osallisuuden huomiointi oli kehittämistyössämme keskeinen näkökulma, koska olemme sen olevan merkittävässä osassa tavoitteidemme toteutumisen kannalta. Käsitelimme sosiaalisen osallisuuden käsitettä myös matalan kynnyksen palveluiden yhteydessä, luvussa kaksi.

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos eli THL on sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke Sokran tuottamassa julkaisussa määritellyt osallisuuden seuraavasti:

”Osallisuus on kuulumista sellaiseen kokonaisuuteen, jossa pystyy liittymään erilaisiin hyvinvoinnin lähteisiin ja elämän merkityksellisyyttä lisääviin vuorovaikutussuhteisiin. Osallisuus on vaikuttamista oman elämänsä kulkuun, mahdollisuuksiin, toimintoihin, palveluihin ja joihinkin yhteisiin asioihin. Hyvinvoinnin lähteet ovat aineellisia mahdollisuuksia, kuten kohtuullinen toimeentulo, asuminen, koulutus ja harrastustarvikkeet. Ne voivat olla aineettomia, kuten luottamus, turva ja luovuus ovat. Hyvinvoinnin lähteet voivat myös olla jotakin aineellisen ja aineettoman väliin sijoittuvaa kuten palvelut.” (Tiekartta 2030.)

THL:n julkaisussa Mitä osallisuus on? nostettiin esille, että osallisuutta voidaan omassa elämässä lisätä esimerkiksi kohtuullisella toimeentulolla, palveluilla, jotka vastaavat tarpeeseen sekä tarjoamalla tilaisuuksia toimintaan, jossa on mahdollista luoda yhteyksiä muihin ihmisiin. Tärkeää on lisäksi vaalia yksilön autonomiaa, lisätä elämän hallittavuutta, toimintaympäristön ymmärrettävyyttä sekä vahvistaa elämän ennakoitavuutta.

THL julkaisun kirjoittajat nostivat esille, että tämän taustalla on filosofi Hegelin ajatus siitä, että ihmisen on oltava ensin arvokas muiden silmissä voidakseen olla sitä omissa silmissä. Näin ollen osallisuus omassa elämässä on ennen kaikkea sitä, että voi elää kuultuna, nähtynä, arvostettuna, ymmärrettynä ja merkityksellisenä osana erilaisia suhteita, ryhmiä ja yhteisöjä. Yksilön pitää voida vaikuttaa oman elämänsä kulkuun, toimintaansa tai palveluunsa. (Isola ym. 2017.)

Kiesissä sosiaalista osallisuutta mahdollistetaan tarjoamalla kävijöille kaikille avoin viihtyisä oleskelutila, jossa voi osallistua monipuoliseen toimintaan. Kävijät voivat esittää toiveita toiminnasta ja jokainen kävijä valitsee itse osallistumisensa oman mielenkiintonsa mukaan. Vaihtoehto on myös olla osallistumatta. Kävijät voivat myös ideoida toimintaa. Palautteelle on järjestetty mahdollisuus puolivuositain tapahtuvassa yhteisessä keskustelutuokiossa. Muuta palautetta kerätään palautelaatikon avulla, suullisella palautteella sekä keskusteluilla yhdessä toiminnanohjaajan kanssa. Kävijät myös arvioivat toteutettua toimintaa.

Kiesin kävijöiden kokemukset Kiesissä käymisestä vahvistavat filosofi Hegelin ajatuksen arvokkuudesta muiden silmissä olemisesta. Kävijät ovat todenneet yhteisessä keskusteluhetkessämme, että Kiesiin voit tulla omana itsenään. Yhdessä laaditut säännöt turvaavat kaikille tasa-arvoisen sekä turvallisen ilmapiirin.

4.2 Tasa-arvo

Tasa-arvo kaikkien ihmisten välillä on maailmanlaajuinen tavoite, jonka toteuttamiseen julkinen valta on useimmissa maailman maissa sitoutunut. Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 10.12.1948. Toisen maailmansodan jälkeen kansakunnat halusivat sitoutua pelisääntöihin, jotka takaisivat kaikille ihmisille perusoikeudet, jotka mahdollistaisivat turvallisen ja tasa-arvoisen elämän, ehkäisisi syrjintää ja antaisi vapauden toimia omassa elämässään haluamallaan tavalla, loukkaamatta toisen ihmisen ihmisoikeuksia. (Ihmisoikeusliitto, 2020.)

Suomen oma lainsäädäntö edellyttää kaikkien ihmisryhmien tasapuolista kohtelua ja tasa-arvon edistämistä. Suomen perustuslakiin (731/1999, 6§,19§) kirjattu tasa-arvon edellytys korostuu sosiaalipalveluissa.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 1§ mukaisesti sosiaalihuollon palveluiden tarkoitus on "1) edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta;2) vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta;3) turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet;4) edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa;5) parantaa yhteistyötä sosiaalihuollon ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä 1–4 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi."

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 7§ edellyttää, että "Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi." Lain mukaan rakenteellista sosiaalityötä on mm. "sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen osaksi kunnan muiden toimialojen suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen."

Kiesin toiminnan näkyvyyden lisäämisen ja yhteistyöverkostojen vahvistamisen ollessa opinnäytetyömme tavoite, olimme samalla osa julkisen- ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä. Avoin vuorovaikutus kävijöiden kanssa ja työmme rakentuminen tasa-arvoisen kohtaamisen pohjalle oli yhteistyömme perusta. Tasa-arvoisuus toteutui yhdessä

tekemällä, huomioiden kävijöiden laaja-alainen paikallistietous. Se mahdollisti kävijöiden vahvuuksien esille tuomisen ja opinnäytetyömme toimijoiden välisen tasa-arvon.

Kiesin toiminta yhteistyössä Kaarinan kaupungin kanssa on osa sosiaalihuoltolain mukaista hyvinvoinnin edistämistä ja rakenteellisen tasa-arvon tavoitteiden toteuttamista, jossa Kaarinan kaupunki tukee rahallisesti ja sekä yhteistyöllä kolmannen sektorin toimijaa. On otettava huomioon, että sosiaalihuoltolaki ei varsinaisesti luo velvoitetta Kiesin toiminnan olemassaolosta, koska kyse on kolmannen sektorin toiminnasta, joka tarjoaa täydentäviä palveluita sosiaalihuoltolain kunnalta edellyttävien peruspalveluiden lisäksi.

4.3 Yhteisöllisyys

Kostamo-Pääkkö ym. (2015, 7) kirjoittavat yksilön ja yhteiskunnan välisestä suhteesta, joka pohjautuu yhteisyyden tunteelle. Sen sanotaan pitävän yhteiskunnat koossa. Yhteisöllisyys, yhteisöt sekä yhteisöllinen elämä ovat välttämättömiä ihmisen olemassaololle sekä toiminnalle. Yhteisöihin liitetään paljon hyvää, mutta niiden jännittyneisyys, ristiriidat ja muut epämieleiset seurannaisvaikutukset ovat jääneet vähemmälle tarkastelulle.

Yhteisöjen tarkastelu monesta eri näkökulmasta ja erilaisten ottein on ajankohtaista, silloin kun yhteisöllisyyden nähdään vähentyneen radikaalisti. Yhteisöjen ja yhteisöllisyyden toiminta on hyvä ymmärtää, jotta niitä voitaisiin hyödyntää. Ihmiselämä rakentuu erilaisten yhteisöjen sekä yhteisöllisyyden varaan. Jokaisella on osansa ja roolinsa, jotta kaikki vaikuttavat päätöksentekoon ja suhtautumistapoihin. Yhteisö tarjoaa meille usein erilaisia moraalisia päämääriä, tavoitteita, arvoja sekä normeja. Yhteisöllisyys on näiden tiedostamista, jäsentämistä sekä näkyväksi tekemistä. (Kostamo-Pääkkö ym. 2015, 7.)

Tavoitellessamme uusia kävijöitä, oli tärkeää, että jo olemassa olevien kävijöiden toimintaan sitoutuneisuus ryhmään ei häviäisi. Kiesi yhteisönä muokkautuu kävijöidensä mukana. Ryhmädynamiikan säilymisen kannalta olikin tärkeää, että otimme Kiesin kävijät huomioon suunnittelussa sekä toteutuksessa. Tutustuminen Kiesin arkeen, toimintaan sekä kävijöihin antoivat meille arvokasta tietoa kävijälähtöisen toiminnan suunnitteluun sekä mahdollisti osallisuuden kävijöiden keskuudessa.

Ryhmädynamiikalla tarkoitetaan ryhmän sisäisiä voimia, jotka syntyvät vuorovaikutuksesta ryhmän jäsenten kesken. Ryhmän dynamiikkaan kuuluu ryhmän sisäisten rakenteiden eläminen sekä muuttuminen. Ne mahdollistavat ryhmän kehittymisen. (Vilen ym. 2008, 274–278.)

Ryhmän toiminnan kannalta tärkeää ovat hoitavat elementit, joihin kuuluu tiedon jakaminen, ryhmään kuulumisen, avautuminen ja hyväksyntä, toivon herättäminen ja löytäminen, samankaltaisuuden kokeminen, toisen auttamisen kokemus, ihmissuhdetaitojen ja sosiaalisten taitojen oppiminen, sosiaalinen tuki sekä primäärin perheryhmäkokemuksen korjaava kokemus. (Vilen ym. 2008, 274–278.)

4.4 Vertaisen tuki

Mikkonen ja Saarinen (2018, 20) kirjoittavat vertaisuuden määriteltävän keskinäiseksi asiantuntijuudeksi, voimavaraksi, tasa-arvoksi sekä yhdenvertaisuudeksi. Siihen liittyy keskinäinen tuki sekä tukiverkosto, jossa kyseessä on minulta sinulle, sinulta minulle sekä meiltä meille tuleva tuki. Eli vertaistuki on omaehtoista toimintaa, jossa vertaiset toimivat omaksi sekä toistensa hyväksi, vaikka monet ulkoiset tekijät vaikuttavatkin vertaistuen toteutukseen.

Ihmisten samanlaiset elämäntilanteet sekä kokemukset synnyttävät vertaisuutta ja sitä muotoutuu monenlaisilla kentillä ja erilaisissa elämäntilanteissa. Muun muassa sairastuminen, sairausdiagnoosin saaminen, vammautuminen sekä muut elämänkriisit, esimerkiksi työttömäksi joutuminen, ovat tilanteita, joissa saatetaan tarvita vertaisen tukea. (Mikkonen & Saarinen 2018, 20–21.)

Ilmapiirin ollessa luottamuksellinen, mahdollistuu vuorovaikutuksen, omien kokemusten kertominen, toisten kuunteleminen, tunteiden ilmaiseminen ja käsittely, toisten kokemuksista oppiminen sekä uusien selviytymiskeinojen löytäminen. Yksilön sopeutumista helpottaa kokemus. Se luo osallisuuden tunnetta, joka puolestaan kasvattaa pystyvyyttä ja sosiaalista pääomaa sekä voimaannuttaa. (Mikkonen & Saarinen 2018, 20–21.)

Nylund (2005, 203) ajattelee, että samankaltaisessa elämäntilanteessa olevat ihmiset haluavat jakaa kokemuksiaan sekä tietojaan toisia kunnioittavassa ilmapiirissä. Kuten Kiesissä kävijöidenkin kertomuksista ilmenee, kävijät pitävät tärkeänä muiden kohtaamista ja ihmisten vastaanottamista omana itsenään.

Arvostava ilmapiiri luo turvaa osallistua yhteiseen toimintaan sekä keskusteluihin omine vahvuuksineen. Kiesissä on kävijöiden oman kertoman mukaan hyvä ja yhteisöllinen tunnelma, joka viestittää sanomaa: ”palvelemme toinen toisiamme”.

5 KEHITTÄMISTYÖN PROSESSI

Kehittämistoiminta perustuu käsitykseen siitä, että mikä on kehitettävä kohde, millä kehitettävä kohde perustellaan ja rajataan, mikä on sen tavoite, millä kehittämisen menetelmin tai välinein asioita voidaan ratkaista, miten sitä arvioidaan sekä mitkä ovat tuotoksen tai tuloksien levittämisen tavat tai kanavat. Kehittämistoiminnan pitää perustua sitoumuksiin, yhteiseen ymmärrykseen sekä sääntöihin, jotka toimintaa ohjaavat. Eli kehittämistoiminta nojautuu käsitykseen tiedosta sekä tulosten tai tuotosten tulkinnasta. Työskentelyssä, joka tapahtuu käytännössä, on siihen osallistuvilla oltavat mahdollisimman yhtenäinen käsitys kehittämisen kohteesta, sekä siitä, miten sitä voisi parhaiten sellittää, uudistaa, ymmärtää, parantaa tai muuttaa. Tätä käsitystä työstetään yhteisillä käsitteillä sekä yhteisellä kielellä. (Salonen ym. 2017, 29.)

Toimeksiannossaan Kiesi asetti päämääräksi saada näkyvyyttä toiminnalleen ja kohdenetusti löytää Kiesiin kiinnittyviä ihmisiä, jotka voisivat hyötyä Kiesin toiminnasta. Kehittämistehtäväksemme määrittyi pop up -tapahtumien järjestäminen. Halusimme toteuttaa tapahtumat ottaen jo toiminnassa olevat kävijät mukaan tapahtumien ideointiin, järjestämiseen sekä toteutukseen.

Pop up -tapahtumien tavoite oli näkyvyyden tuomisen, uusien kävijöiden tavoittamisen sekä nykyisten kävijöiden osallisuuden edistämisen lisäksi kehittää toimintamalli kontakteineen, jota Kiesin henkilökunta voisi hyödyntää jatkossakin.

Kiesi on järjestänyt aikaisemmin pop up -tapahtumia mm. yhteistyössä Kaarinan kaupungin etsivän nuorisotyön kanssa. Kaarinan terveyskeskus oli uusi tapahtumapaikkana kuin myös yhteistyökumppanina.

5.1. Tapahtumien suunnittelu

Kiesin ohjaajien toive tapahtumista oli, että järjestäisimme pop up -tapahtuman- tai tapahtumia, joista ihmiset saisivat realistisen kuvan Kiesin tarjonnasta. Kiesin arki on yhdessä oloa, pelailua, keskusteluja ja ihmisten kohtaamista. Sellaisena Kiesin myös esittelimme. Pop up -tapahtumat järjestettiin kolmena eri kertana, helmi- maaliskuussa 2020 Kaarinan terveyskeskuksessa.

Tapahtumien suunnittelu noudatti toimintatutkimuksellisen lähestymistavan piirteitä, johon liittyy voimakkaasti käytännönläheisyyden vaatimus. Tapahtuman tulisi tavoittaa tavalliset ihmiset sekä heidän jokapäiväinen toimintansa. Toimintatutkimuksessa tyypillisiä piirteitä ovat ongelmakeskeisyys, tutkittavien sekä tutkijoiden aktiivinen rooli toimijoina muutoksessa sekä osallistuvien välinen yhteistyö. Toimintatutkimuksen voidaan sanoa olevan tilanteeseen sidottua, yhteistyötä vaativaa, osallistavaa sekä itseään tarkkailevaa. (Ojasalo ym. 2014, 58.)

Tiedonkeruu, aineiston analysointi sekä työn muuttaminen tapahtuu toimintatutkimuksessa yhtä aikaa ja kehittäminen alkaa työntekijöiden sekä mahdollisesti asiakkaiden yhteisellä suunnittelulla, tähän liittyy usein työn historian sekä nykytilanteen kartoitus (Salonen ym. 2017, 40).

Kehittämistyömme alkoi tutustumalla Kiesin arkeen sekä kävijöihin, koska arjessa toimivan tapahtumamallin luomiseksi koimme tärkeäksi toimia yhteistyössä Kiesin ohjaajien ja kävijöiden kanssa. Osallistuimme Kiesin arkipäivän toimintaan kävijöinä kertoen tavoitteemme opiskeluihimme liittyen. Koimme itse, Kiesin tavan vastaanottaa uudet ihmiset ja näin saimme henkilökohtaista kokemusta, jota voisimme välittää eteenpäin pop up -tapahtumissa.

Keskusteluissamme Kiesin kävijöiden kanssa olemme korostaneet osallistumisen vapaaehtoisuutta. Tarkoituksemme ei ollut myöskään henkilötietojen kerääminen sekä tunnistettavissa olevien kuvien jakaminen valmiissa opinnäytetyöraportissa. Yhtenä lähtökohtana kehittämistyöllemme olemmekin pitäneet, että kaikki dokumentointi opinnäytetyön raporttiin on yhteisöä kunnioittavaa ja osallisuuden kokemusta vahvistavaa.

Vieraillessamme Kiesissä pyrimme kevyen keskustelun lisäksi käyttämään myös dialogisen vuorovaikutuksen keinoja. Dialogisen vuorovaikutuksen peruselementti on vastavuoroisuus, jossa kaikki osapuolet pääsevät luomaan tilannetta ja vaikuttamaan vuorovaikutuksen kulkuun. Dialogisuus on pyrkimystä yhteisen ymmärryksen rakentamiseen ja taitoa edesauttaa vuorovaikutuksen kulkua siihen suuntaan. (Mönkkönen 2018, 108.)

Tapaamisissamme Kiesissä keskustelimme kävijöiden kanssa avoimesti suunnitelmistamme. Ideat tapahtumajärjestelyistä kuten myös pop up -tapahtumien vaihtoehtoisista paikoista käytiin läpi yhdessä Kiesin ohjaajien sekä kävijöiden kanssa.

Kiesissä kävijöiden paikallistuntemus ja toimintaan osallistuminen olivat tärkeä osa tapahtumien järjestämistä ja oli mielestämme tärkeää, että kävijöillä oli motivaatio osallistua pop up -tapahtumien tekemiseen. Näin saimme koostettua tapahtumakonseptin, joka sopi Kiesin tarpeisiin.

Keskusteluiden jälkeen pop up -tapahtumien toteuttamispaikaksi valitsimme Kaarinan terveyskeskuksen, jonka aulatilat mahdollisti ihmisten lähellä olevan, kiireettömän lähestymisen ja Kiesi-esittelyn kokonaisvaltaisen toteutuksen. Oletimme myös, että terveyskeskuksen kautta tavoitamme sekä uusia kävijöitä, että terveys- ja sosiaalihuollon henkilökuntaa, jotka osaltaan voisivat viedä tietoa Kiesistä eteenpäin.

Tapahtumapaikoiksi oli tarjolla myös Kaarina-talon ja paikallisten kauppaliikkeiden aulatilat. Keskusteluissamme tulimme siihen tulokseen, että kohderyhmämme ei välttämättä olisi tavoitettavissa Kaarina-talossa ja ostoskeskuksissa taas hankaluus olisi saada kohderyhmän henkilöt pysähtymään esittelypisteelle. Lisäksi kauppojen suuren asiakasmäärän epäiltiin myös aiheuttavan ujoutta Kiesin kävijöissä, joiden osallistuminen pop up -tapahtumiin oli olennainen osa tapahtumakonseptia.

Tapahtumien järjestämisessä on hyvä ottaa huomioon motto ”hyvin suunniteltu on puoliksi tehty” sekä myös aika tapahtumien suunnitteluun (Vallo & Häyrinen 2012, 158). Meillä oli opintojemme suunnitellun etenemisen vuoksi tiukka aikataulu tapahtumien järjestämiseen, mutta toisaalta tapahtumien sisältö oli toteutukseltaan helppo. Aikaa toki kului tapahtumapaikkojen seulomiseen, kontaktien solmimiseen ja useisiin henkilökohtaisiin käynteihin Kiesissä, mutta pop up -tapahtumien kaavan ollessa joka kerta samanlainen, oli toteutus vaivatonta.

Alkuperäinen ideamme oli, että veisimme Kiesin olohuoneen pienoiskoossa ihmisten luo. Suunnittelimme, että rakentaisimme sohvastaa, pöydästä, matosta, viherkasvista ja muista olohuone-elementeistä esittelypisteen, johon voisi pysähtyä hetkeksi.

Ajatuksemme oli, että kysyisimme kierrätyskeskuksesta lainaksi huonekalut ja saisimme samalla ostettua edullisen kuljetuksen.

Keskusteltuamme Kiesin kävijöiden kanssa, kävi ilmi, että Kaarinassa ei ole enää kierrätyskeskusta, eikä muuta vastaavaa toimintaa ole, joten luovuimme olohuoneen rakentamisen ajatuksesta. Omien huonekalujen käyttäminen tapahtumassa olisi ollut vaikeaa, koska käytössämme ei olisi ollut huonekalujen kuljettamiseen tarvittavaa peräkärryä ja sen vuokraaminen olisi tullut liian kalliiksi. Tapahtumapaikaksi valikoituneen terveyskeskuksen tilat eivät myöskään soveltuneet olohuoneen rakentamiselle, joten sovelsimme alkuperäisen ideamme tapahtumapaikan mukaiseksi.

Toimintatutkimukselle on ominaista, että muutosprosessi etenee syklisesti. Suunnittelun avulla voidaan luoda uusia toimintatapoja tai työvälineitä, joita kokeillaan. Uuden toimintatavan tai välineen toimivuutta pitää havainnoida, koska sen avulla saadaan käsitys siitä, vastaako muutos tarpeita sekä tavoitteita. Havainnointia voidaan tehdä erilaisin tiedonkeruumenetelmin, systemaattisesti. Toiminnassa mukana olleiden kokemusten, havaintojen, analysoidun tiedon sekä yhteisen reflektion kautta toimintaa parannetaan sekä muokataan. (Salonen ym. 2017, 40.)

Käynti Olkkarissa

Tutustuimme opinnäytetyön edetessä toiseen avoimeen kohtaamispaikkaan, Raisiossa sijaitsevaan, Olkkariin, joka on Raision kaupungin ylläpitämä avoin kohtaamispaikka. Käyntimme tarkoituksena oli lisätä omaa tietouttamme avoimien kohtaamispaikkojen toiminnasta sekä hankkia ideoita sekä uutta näkökulmaa koskien Kiesin toimintaa. Tutustumiskäynti toi lisäarvoa kehittämistyön prosessiin, koska se oli osa opinnäytetyömme tietoperustan rakentamista.

Tutustumiskäynnillä teimme huomioita, että Kiesissä sekä Olkkarissa on melko saman tyyppistä toimintaa, mutta kohtaamispaikkojen sijainnilla oli eroa. Tämä varmasti myös vaikuttaa omalta osaltaan kävijöiden määrään.

Olkkarin näkyvä sijainti Raision keskustassa lisää mahdollisesti kävijäkuntaa sekä hyvin muodostuneet verkostot paikallisten viranomaisten, päättäjien, yhteisöjen, järjestöjen sekä yritysten kanssa. Tämä puolestaan tuki tavoitettamme luoda kontakteja Kaarinan terveyskeskukseen pop up -tapahtumien järjestämistä varten.

Olkkari on Raisiossa sijaitseva matalankynnyksen kohtaamispaikka, mutta myös neuvonta- sekä palvelupiste. Toiminta on tarkoitettu kuntalaisille, kaikki ovat tervetulleita. Palveluiden järjestämisessä pyritään kolmen K:n periaatteeseen, joka tarkoittaa siis kattavasti, keskitetysti sekä kestävästi. (Raision kaupunki 2020.)

Olkkarissa voi käydä kahvilla, lukea lehtiä, keskustella työntekijöiden tai muiden kävijöiden kanssa, käyttää tietokonetta. Olkkarin toimintaan kuuluvat erilaiset pop up -tapahtumat, infotilaisuudet, kuukausittain vaihtuva taidenäyttely, teemaviikot ja ammatillisesti ohjattua vapaa-ajan toimintaa, sekä digiohjausta. Lisäksi Olkkarissa tehdään yhteistyötä viranomaisten, päättäjien, yhteisöjen, järjestöjen ja yritysten kanssa. (Raision kaupunki 2020.)

Olkkariin jalkautuu viikoittain mm: Kelan, sosiaalitoimen ja vammaispalvelujen työntekijä sekä ikäihmisten palveluneuvoja. Olkkari toimii yhteistyössä oppilaitosten ja työllistämispalveluiden kanssa mahdollistaen monelle kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua ja palkkatuella työskentelyä. Iltaisin tila on yhdistysten ja järjestöjen maksuttomassa käytössä. (Raision kaupunki 2020.)

5.2. Tapahtumamarkkinointi

Tapahtumamarkkinointi on markkinoinnin sekä tapahtuman yhdistämistä. Se on tavoitteellista toimintaa, jonka tehtävänä on välittää organisaation haluama viesti sekä saada ihminen toimimaan organisaation haluamalla tavalla. (Vallo & Häyrinen 2012, 19.)

Vallo & Häyrinen (2012, 19) toteavat, että tapahtumamarkkinoinnista voidaan käyttää erilaisia määritelmiä, mutta yleisesti ottaen eri määritelmiä yhdistää kuitenkin se, että se katsotaan strategisesti suunnitelluksi pitkäjänteiseksi toiminnaksi, jossa yhteisö tai yritys elämyksellisiä tapahtumia käyttämällä viestii valittujen kohderyhmien kanssa sekä kohottaa sidosryhmänsä ennakkoon suunnitellussa tilanteessa sekä ympäristössä.

Tapahtumatiedotteen laatiminen tehtiin yhteistyönä Kiesin kanssa. Laadimme tapahtumasta alustavan tiedotteen, jonka Kiesin ohjaajat muokkasivat Kiesin oman viestinnän mukaiseksi. Vallo & Häyrinen (2012, 20) mukaan tapahtumamarkkinoinnin on aina oltava osa organisaation muuta markkinointiviestintää. Kiesin ohjaajien ammattitaito ja kokemus mainonnan ulkoasusta oli tärkeä osa tiedotteen suunnittelua. Näin varmistettiin myös mainonnan sopivuus yhdistyksen viestintälinjauksiin.

Kiesissä kävijät veivät mainoksia Kaarinan ilmoitustauluille ja osallistuivat näin tapahtumien markkinointiin. Me lähetimme mainokset sähköisesti terveyskeskukseen ja kirjastoon sähköisille ilmoitustauluille laitettavaksi. Ensimmäisen tapahtuman aikaan ne eivät sinne olleet kuitenkaan tulleet. Lisäksi lähetimme mainokset myös Kaarina lehteen juttuvinkin muodossa.

Kiesi mainosti tapahtumaa Facebook sivuillaan ja omalla ilmoitustaulullaan. Sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää tapahtuman markkinoinnissa ennen sitä, sen aikana, mutta myös jälkeenkin. Sosiaalinen media on edullinen sekä nopea viestintäkanava, joka on viime vuosina rynninyt markkinointiin sekä viestintään. (Vallo & Häyrinen 2012, 84.)

5.3 Tapahtumien toteutus

Ensimmäisellä pop up -kerralla Kaarinan terveyskeskuksen odotusaulaan tehtiin esitelypiste. Pöytä, jonka ympärille Kiesin ohjaaja, Kiesin nykyisiä kävijöitä ja opiskelijat asettuivat viettämään aikaa samoin kuin Kiesissäkin tehtäisiin. Juttelimme, pelasimme pelejä ja esittelimme paikalla oleville Kiesiä. Kiesin esitteet, karkit ja kahviliput olivat tarjolla niille, jotka pysähtyivät keskustelemaan. Odotimme, että ihmiset lähestyivät meitä, emme menneet odotusaulassa odottavien ihmisten luokse. Halusimme antaa jokaiselle oman rauhan.

Kohtasimme henkilökohtaisen keskustelun merkeissä 20 terveyskeskuksen asiakasta, jotka olivat kiinnostuneita Kiesin toiminnasta ja ottivat esitteen. Kaksi henkilöä kertoivat,

että elämäntilanne on niin aktiivinen, että Kiesin toiminta ei ole heille tarpeellista. Yksi paikalle juttelemaan tullut halusi viedä Kiesin esitteen läheiselleen. Yksi tarjoutui esiintymään Kiesin tapahtumiin.

Kiesin esitteitä annettiin terveyskeskuksen henkilökunnalle ja terveyskeskuksessa työskentelevälle sosiaalityöntekijälle. Samalla syntyi yhteistyökontakteja Kiesin kohderyhmän parissa työskentelevien välille.

Ensimmäinen pop up -kerta oli positiivinen kokemus. Kiesin kävijät kokivat tilanteen hyvänä. Rauhallinen ympäristö oli turvallinen tapa olla esittelemässä omaa toimintaympäristöä. Kiesin kävijöistä oli paikalla kolme miestä sekä yksi nainen. Tuttu ohjaaja Kiesistä oli koko ajan mukana ja terveyskeskuksen henkilökunnan myönteinen suhtautuminen rentoon esittelypisteeseen oli rohkaisevaa. Konseptimme ”olohuone tutuksi” tuntui toimivan. Kiesi oli viety väliaikaisesti omien seinien ulkopuolelle.

Kuva 2. Kuvia pop up -tapahtumasta.

Toinen pop up -tapahtuma järjestettiin Kaarinan terveyskeskuksessa samalla kaavalla kuin ensimmäinenkin. Esittelypöytä, jonka äärellä pelattiin ja juteltiin. Kiesistä oli paikalla ohjaaja ja Kiesin kävijöistä viisi miestä ja kaksi naista. Terveyskeskuksessa oli hiljainen aamu, joten uusia kontakteja syntyi vähän. Esitteitä jaettiin seitsemän, joista kolmelle Kiesi oli jo entuudestaan tuttu paikka. Kahvilippuja jaettiin kolme. Terveyskeskuksen työntekijät olimme tavanneet jo aikaisemmalla kerralla, joten uusia kontakteja ei syntynyt.

Tapahtumamainos oli esillä terveyskeskuksen ilmoitustaululla. Pohdimme myös, onko mahdollista tehdä mainontaa ja lisätä näkyvyyttä ilman rahoitusta? Kiesin toimintabudjetti ei mahdollistanut maksullista markkinointia. Paikallislehdessä oli tapahtumavinkki

järjestöilmoitus osiossa. Sinne olimme lähettäneet tiedon tapahtumista juttuvinkin muodossa.

Tapahtuman jälkeen pohdimme, onko terveyskeskus hyvä paikka tavoittaa ihmisiä, koska kävijämäärät ovat pieniä? Toisaalta tapahtumassa mukana olleet Kiesin kävijät pitivät toimintaamme mukavana ja kokivat tilanteen myönteisenä. Terveyskeskusta vilkkaampi paikka, esimerkiksi kauppakeskus, ei ehkä olisi ollut niin helppo ja turvallinen tila osallistua Kiesin toiminnan esittelemiseen.

Kolmas pop up -tapahtuma järjestettiin 11.3.2020. Olimme jo varautuneet, että emme pääsisi terveyskeskukseen, koska maailmanlaajuisesti levinnyt covid-19 pandemia oli jo synnyttänyt yhteiskunnallisesti varautumista sairauden laajalle torjunnalle. Kokoon-tumisille ja ihmisten kohtaamisille ei kuitenkaan vielä ollut asetettu rajoitteita, joten saimme viimeisen pop up -tapahtuman järjestettyä. Ihmisiä oli terveyskeskuksessa vähän. Muutama henkilö pysähtyi keskustelemaan odotellessaan omaa vuoroansa terveyskeskuk-sen palveluihin. Esitteitä jaoimme henkilökohtaisen kohtaamisen avulla seitsemän. Kahvilippuja, joilla saa Kiesistä ilmaisen kahvin, jaettiin kolme.

Kiesin kävijöistä oli paikalla kolme henkilöä. Heidän palautteensa tapahtumasta oli posiitiivinen. Tapahtumille toivottiin jatkoa. Terveyskeskuksessa järjestetyt tapahtumat olivat antaneet rohkaisua ihmisten kohtaamiseen, joten pidettiin myös mahdollisena, että esitelytapahtumia voitaisiin järjestää myös muualla.

6 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET

Tulokset ja/tai tuotokset kertovat saaduista hyödyistä, sekä toiminnan muutoksista, joita kehittämistoiminnassa on saatu. Tärkeää on huomioida toimijoiden sekä hyödyn kohteena olleiden henkilöiden näkemykset tuloksista tai muutoksista, joita on saavutettu. (Salonen ym. 2017, 63.)

Opinnäytetyön kehittämistyön tulosten raportointiin vaikuttavia yllättäviä yhteiskunnallisia muutoksia emme voineet ennakoita. Maailmanlaajuinen Covid-19- pandemian seurauksena Suomeenkin julistettu poikkeustila ja valtioneuvoston käyttöönottamat valmiuslain pykälät edellyttivät mm. julkisten kokoontumisten rajoittamista.

Avoin kohtaamispaikka Kiesi sulki ovensa kävijöiltä 16.3.2020. Kiesin toiminta jatkui puhelinkontakteilla nykyisiin kävijöihin, mutta opinnäytetyömme osalta emme voineet seurata mahdollisten uusien kävijöiden saavuttamista.

Kahden ensimmäisen pop up -tapahtuman jälkeen Kiesiin oli poikennut yksi tutustuja, mutta koska tapahtumapaikalla toiminnasta kiinnostuneita oli useita, niin on mahdollista, että ihmiset käyvät tutustumassa Kiesiin myöhemmin tai kun tarvetta ilmenee. Kiesin toiminnasta hyötyvä kohderyhmä saattoi olla myös hankala tavoittaa terveyskeskuksesta.

6.1 Kehittämistehtävä

Kehittämistehtävä määrittää tarkasti sen, mihin kehittämisellä pyritään ja usein se on jonkin konkreettisen tuotoksen, toimintatavan tai kehittämisideoiden luominen. Kehitystehtävään voi lisäksi kuulua myös mallintamista. Kehitystehtävän määrittäminen on usein vaikeampaa mitä voisi kuvitella. Liian yleisluontoiseksi jäänyt tavoite ei anna tukea käytännön toimille, siksi kehittämistyön onnistumisen kannalta on tärkeää, että se on tarkasti määritelty ja sitä sen onnistumisen arviointia varten on rakennettu mahdollisimman selkeät mittarit Kehittämistehtävä voi myös hieman muuttua ja suuntautua uudelleen kehittämisprosessin edetessä. (Ojasalo ym. 2014, 32–33.)

Opinnäytetyön kehittämistyömme tavoitteena oli tuoda näkyvyyttä Kiesille pop up -tapahtumien muodossa, ottaen olemassa olevan kävijäkunnan osalliseksi tapahtumien ideointiin, järjestämiseen sekä toteutukseen. Pop up -tapahtumien tavoite oli näkyvyyden tuomisen, uusien kävijöiden tavoittamisen sekä olemassa olevan kävijäkunnan osallisuuden edistämisen lisäksi kehittää toimintamalli kontakteineen, jota Kiesin henkilökunta voisi hyödyntää jatkossakin.

Kehittämistyömme tuloksena syntynyt pop up -tapahtuma on helposti toteutettavissa jatkossakin. Tapahtumapiste viestittää Kiesin kävijöiden läsnäololla avoimesta kohtaamispaikasta ja antaa mahdollisuuden monenlaiselle toteutukselle. Tapahtumapohjalle voi ideoida vuodenaikojen, tapahtumapaikkojen ja ajankohtaisuuden mukaan muuttuvia esittelyjä. Tapahtuman rekvisiitta on helposti mukana kannettavaa ja Kiesin omaa.

6.2 Prosessikuvaus

Veimme kolmena kertana Kiesin pop up -tapahtumien muodossa Kaarinan terveyskeskuksen aulatilaan, joka oli toimintaympäristönä sovittu yhdessä Kiesin ohjaajien sekä kävijöiden kanssa. Pop up -tapahtumia mainostettiin etukäteen sähköisesti, mutta myös paperimainoksina kauppojen ilmoitustauluilla. Kiesissä kävijät osallistuivat aktiivisesti pop up -tapahtumien suunnitteluun, paperimainoksien jakamiseen kauppojen ilmoitustaululle sekä pop up -tapahtumiin. Kiesin kävijät antoivat osallistumisellaan Kiesille ”kasvot”. Uskomme sen vaikuttaneen positiivisesti siihen, miten terveyskeskuksessa asioivat henkilöt kokivat esittelypisteemme sekä esittelypisteessä vallitsevan tunnelman.

Tapahtumat olivat keskiviikkoisin. Päivä valikoitui Kiesin toimintaan hyvin sijoittuvaksi, mutta pohdimme, olisiko ollut vaikutusta kontaktien määrään, mikäli viikonpäivä olisi ollut vaihtuva. Terveyskeskuksen odotusaulassa esillä oleminen oli erilaista verrattuna kaupakeskuksiin ja ulkoilmatapahtumiin. Terveyskeskuksen asiakkailta on usein voipunut olo ja tarve yksityisyyteen.

Halusimme kunnioittaa terveyskeskuksessa asioivien henkilöiden yksityisyyden tarvetta ja siksi esittelymme oli tunkeilematonta. Jaoimme tapahtumissa esitteitä Kiesistä, kahvilippuja Kiesiin sekä Kiesin kuukausiohjelmaa. Esitteitä meiltä otettiin vastaan 35. Kontakteja keskusteluineen oli kuitenkin enemmän ihmisten pysähtyessä kertomaan asioistaan. Terveystyöntekijöitä kohtasimme henkilökohtaisesti kuusi.

Havainnoimalla omaa sekä toistemme toimintaa, saimme tietoa siitä, mitkä asiat mahdollisesti vaikuttivat ihmisten tulemiseen luoksemme. Havainnointia voidaankin pitää yhtenä tehokkaimpana aineistonkeruutavoista toimintatutkimuksessa (Ojasalo ym. 2014, 61).

6.3 Kohderyhmä ja toimintaympäristö

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tapahtuma, tuote, opastus tai ohjeistus tehdään aina jollekin tai jonkun käytettäväksi. Tavoitteena on siis joidenkin ihmisten osallistuminen tapahtumaan tai toimintaan. Tavoitteena voi myös olla toiminnan selkeyttäminen ohjeistuksen tai oppaan avulla. (Vilka & Airaksinen, 2003, 38.)

Vertasimme terveyskeskuksessa tavoitettua kohderyhmää Kiesin toiminnasta eniten hyötyvien kohderyhmään eli työkäisiin ihmisiin, jotka hyötyvät mielenterveyttä tukevasta toiminnasta. Pohdinnan tuloksena totesimme, että varsinaista kohderyhmää emme välttämättä tavoittaneet, mutta ”puskaradion” vaikutus, tietoisuuden lisääminen Kiesin toiminnasta, nykyisten kävijöiden osallisuuden mahdollistaminen sekä terveydenhuollon työntekijäkontaktien luominen olivat tuloksina tärkeitä.

Varsinkin ”puskaradion” vaikutuksessa on syytä ottaa huomioon, että terveyskeskuksessa saavutetut kontaktit voivat tuntea jonkun, joka hyötyisi Kiesin toiminnasta, ja näin ollen ohjata hänet Kiesin toiminnan pariin.

Kiesi sai hyvän pohjan lähteä toteuttamaan vastaavanlaisia tapahtumia yhteistyössä muidenkin alueen toimijoiden kanssa jo olemassa olevien yhteistyötahojen lisäksi. Myös Kiesissä kävijöiden motivaatio tapahtumissa mukana olemiseen luo mahdollisuuksia

toteuttaa uudenlaisia toimintasuunnitelmia sekä visioita pyrkiessään toteuttamaan toivottuja tavoitteita kuten esimerkiksi uusien kävijöiden löytäminen.

Toimintaympäristönä terveyskeskuksen voidaan siis ajatella olevan joka tapauksessa toimiva tila, vaikka varsinaista kohderyhmää emme suoranaisesti tavoittaneet. Sijoittuminen lähemmäs ulko-ovia, olisi tavoittanut kävijöitä laajemmin ja kesäaikaan olisi mahdollista sijoittaa esittelypiste myös ulos, joka antaisi mahdollisuuden näkyvämpään esillä oloon sekä uusia vaihtoehtoja toiminnan suunnittelulle.

7 KEHITTÄMISTYÖN ARVIOINTI

Arviointivaihe on eroteltu omaksi vaiheeksi, mutta siitä huolimatta sen voidaan ajatella sisältyvän muihin kehittämistoiminnan vaiheisiin. Kehittämistoiminnassa arviointia voi tapahtua ennen arvioivaa toimintaa eli esimerkiksi arviointia toteuttamissuunnitelman toteuttamiskelpoisuudesta, arviointia toiminnan aikana, jolloin voidaan arvioida vaikka alustavia tuloksia sekä arviointia, joka tapahtuu toteutuksen päätyttyä, jolloin voidaan arvioida kehittämistoiminnan vaikutuksia. Arviointiin ei ole yhtä ja oikeaa tapaa, vaan jokaiseen tilanteeseen rakennetaan paras mahdollinen arviointi. Se voi sisältää esimerkiksi itsearviointia, ulkoisen-, tai vertaisarvioinnin eri muotoja. (Salonen ym. 2017, 64.)

Kehittämistoiminnalle esitetään kriittistä pohdintaa suhteessa kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin. Arviointi kysymyksinä keskeisiä voisivat olla; mikä muuttui, muuttuiko se minkä oletettiin muuttuvan, mitkä ovat toiminnan vaikutukset kohderyhmälle, henkilöstölle, organisaatiolle ja/tai sidosryhmille. Kehittämistoiminnan ollessa reflektiivinen oppimisprosessi, voidaan vastata myös kysymyksiin mitä opittiin ja missä epäonnistuttiin? (Salonen ym. 2017, 64–65.)

Pop up -tapahtumakonseptin kehittäminen ja kontaktien kartoittaminen oli opinnäytetyömme tarkoitus. Lähestyimme aihetta osallisuuden näkökulmasta. Kehittämistyömme alkoi toimeksiantajan tapaamisella 10.10.2019 ja viimeinen pop up -tapahtuma oli 11.3.2020. Koimme, että viisi kuukautta oli kehittämistyöhön lyhyt aika.

Vaikka osallisuuden vahvistaminen toteutui ja kehittämistyön tuloksena on yhteisön hyödynnettävissä oleva tuote, oli työskentelyssä asioita, joita emme huomioineet. Uuteen toimintaympäristöön ja sen mahdollisuuksiin tutustuminen vaatii monia kontakteja ja tiedon hakemista. Eri vaihtoehtojen vertaaminen ilman aikaisempaa tietämystä toimintaympäristöstä vaatii paljon keskustelua eri tahojen kanssa.

Ihmisten lomat ja juhla-ajat, kuten joulukuukautet, tekevät aikatauluihin yllättävän pitkiä viiveitä. Asioiden selvittelyn hitaus heijastui toimeksiantajan suuntaan ajoittaisella tietokatveella. Projektin etenemisestä ja suunnitelmista, kuin myös meidän tekijöiden keskinäisestä työnjaosta he olisivat kaivanneet enemmän väliraportointia. Yhteistyömme oli kuitenkin rakentavaa ja kommunikointi avointa sekä dialogista.

Loppuarvioinnissa pohdimme, että pop up -tapahtumien tiedotukseen emme panostaneet riittävästi ja jälkikäteen ajateltuna tarkempi tiedotuksen suunnittelu olisi ollut tärkeää. Vaikka käytimme pelkästään ilmaisia tiedotuskanavia, olisimme voineet hyödyntää niitä tehokkaammin.

Kuukausiohjelman yhteydessä Kiesi lähetti tiedon tapahtumista sähköpostitse yhteistyötahoille. Kiesi jakoi pop up -tapahtumista myös paperimainoksia ilmoitustauluille sekä ilmoitti tapahtumista omilla kotisivuillaan sekä sosiaalisessa mediassa. Tiedote pop up -tapahtumistamme oli näkyvillä terveyskeskuksen sähköisellä ilmoitustaululla.

Meillä ei ollut varsinaista tiedotussuunnitelmaa, eikä myöskään valmiita yhteyksiä Kaarinaan. Aikataulumme oli myös liian tiivis siihen, että olisimme saaneet tiedotuksen toimimaan, kun tapahtumakonsepti ja -paikka olivat varmistuneet. Markkinointiin olisi vaadittu enemmän aikaa ja vahvempaa panostusta. Se olisi voinut merkittävästi vaikuttaa pop up -tapahtumiin ja Kiesin tavoitettavuuteen.

Pop up -tapahtumien järjestäminen vaati useita yhteydenottoja eri tahoihin. Käyntejä, puheluja sekä sähköisiä yhteydenottoja kaupoissa, kirjastossa ja terveyskeskuksessa ennen, kuin sopiva tapahtumapaikka valikoitui. Kiesissä kävimme useita kertoja keskustelemassa ohjaajien ja kävijöiden kanssa eri paikkojen sopivuudesta hyödyntäen samalla kävijöiden paikallistuntemusta. Opinnäytetyössämme oli toimintatutkimuksen piirteitä ja toimijoiden väliset keskustelut ovatkin yksi yleisesti käytetty menetelmä (Ojasalo ym. 2014, 62).

7.1 Eettisyyden ja luotettavuuden arviointi

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan yleiset ohjeet ja ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset ohjeet (2019) edellyttävät tutkijan kunnioittavan tutkittavien henkilöiden ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta sekä perusoikeuksia kuten sananvapaus ja oikeus yksityisyyteen. Tutkija toteuttaa tutkimuksensa siten, että tutkimuksesta ei aiheudu tutkittavina oleville ihmisille, yhteisöille tai muille tutkimuskohteille merkittäviä riskejä, vahinkoja tai haittoja. (Tenk 2019.)

Suomen perustuslain 16 § turvaa tieteen vapauden, mutta vapautta tulee käyttää vastuullisesti. Tutkimuksen peruslähtökohtana tulee olla tutkittavien henkilöiden luottamus tutkijoihin ja tieteeseen. Luottamuksen säilyminen edellyttää ihmisarvon ja oikeuksien kunnioittamista. (Tenk 2019.)

Lähtökohtamme tapahtumien järjestämiselle oli, että Kiesin nykyisten kävijöiden osallistuminen tapahtumasuunnitteluun ja järjestämiseen on alusta asti kävijöiden tarpeet ja toiveet huomioivaa, heidän omien taitojen ja vahvuuksien hyödyntämistä. Koska yhteistyö lähtee toiminnan sisältä, on tasa-arvoinen ja dialoginen kohtaaminen tärkeää, jotta yhteisön sisällä oleva ”hiljainen tieto” saadaan esille ja luottamuksen rakentuminen on mahdollista.

Yhteisöissä, joissa toiminta rakentuu ihmisten ympärille, on paljon piiloon jäävää elämäkokemukseen perustuvaa hiljaista tietoa, jonka esille saaminen on välttämätöntä, jos haluamme kehittää toimintaa ihmisten tarpeiden ja toiveiden suuntaisesti. Kehittäminen tarvitsee tuekseen sekä sanallisen, että sanattoman tiedon. Yksinkertainen, mutta lähes välttämätön työväline kehittämistoiminnassa on yhteinen keskustelu, jossa hiljainen tieto nousee esille ja on näin yhteisessä käytössä. (Ruohotie & Honka 1997.)

Kerroimme alusta asti Kiesin kävijöille, että teemme opinnäytetyötä Kiesin toiminnan tavoitettavuuden lisäämiseksi ja heidän kaikki osallistumisensa on vapaaehtoista, emmekä tallenna henkilökohtaisia tietoja. Käyttämämme lainaukset keskusteluista esitämme niin, että niistä ei käy ilmi henkilökohtaisia asioita. Esittelimme jokaisella käyntikerrallamme itsemme ja toimintamme tavoitteen.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeet (2019) painottavat erityisen tärkeää olevan osallistumisen vapaaehtoisuus, jos tutkittavalla on jokin riippuvuusuhde tutkittavaan organisaatioon. Tutkittavalle ei saa syntyä tunnetta osallistumisen pakollisuudesta eikä pelkoa kieltäytyä tutkimukseen osallistumisesta. Tutkittava voi myös keskeyttää tutkimukseen osallistumisen kokonaan tai jättäytyä tutkimuksen ulkopuolelle väliaikaisesti ilman kielteisiä seurauksia. Tutkimuksen vaikutukset ja mahdolliset hyödyt pitää kertoa realistisesti ja tutkimukseen osallistuvien pitää tietää olevansa mukana tutkimuksessa.

Tutkijan pitää olla avoin tutkimuksen kannalta olevista sidonnaisuuksistaan. (Tenk 2019.)

”Tutkimuksella tarkoitetaan järjestelmällisen tutkimisen ja ajattelun, tarkkailun ja kokeilun kautta saadun tiedon tuottamista. Vaikka eri tieteenaloilla lähestytäänkin tutkimuskysymyksiä eri tavoin, kaikille on yhteistä halu lisätä ymmärtämystämme itsestämme ja maailmasta, jossa elämme.” (Tenk 2019.)

Toimintatutkimuksen periaatteita noudattava tutkimuksemme lopputulos arvioitiin palautteen avulla Kiesin ohjaajien kanssa käydyssä puhelinkeskustelussa. Keräsimme Kiesin vierailuilla ja tapahtumista tietoja havainnoimalla.

Pop up -tapahtuman jälkeen vertasimme havaintoja Kiesin ohjaajien kanssa. Arvioinnit tehtiin keskustelemalla avoimesti ja arviointiin liittyvä palaute kirjoitettiin huolellisesti opinnäytetyön raporttiin. Opinnäytetyö lähetettiin sähköisesti Kiesin ohjaajille tarkastettavaksi ennen julkaisua mahdollisten asiavirheiden varalta.

7.2 Palaute

Tavoitteiden saavuttamisen arviointiin, oman arvioinnin tueksi, on usein mielekästä pyytää jonkinlaista palautetta kohderyhmältä, jottei arvio jäisi subjektiiviseksi. Palautteessa voidaan pyytää kommentteja vaikkapa tapahtuman onnistumisesta, oppaan tai ohjeistuksen käytettävyydestä sekä toimivuudesta ylipäänsä tavoitteissa asetetulla tavalla, työn luettavuudesta sekä visuaalisesta ilmeestä. Opinnäytetyön tulee olla ammatillisesti kiinnostava sekä jollain tavalla merkittävä kohderyhmälle. (Vilka & Airaksinen 2003, 157.)

Palautteen kerääminen projektin eri vaiheissa tapahtui keskustellen ja muistiinpanoja tehden. Ehkä palautetta olisi voinut tulla enemmän, jos olisimme keränneet sitä myös kirjallisesti. Samalla olisimme tavoittaneet ne kävijät, jotka eivät olleet paikalla juuri silloin, kun me kävimme Kiesissä. On myös mahdollista, että kaikki kävijät eivät saaneet sanottua ajatuksiaan, kun olimme paikalla. Monet asiat tulevat mieleen vasta myöhemmin, jolloin palautelaatikon tapainen tiedon keräämisen väline olisi ollut ehkä hyödyllinen.

Covid-19 pandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi emme enää päässeet Kiesiin tapaamaan kävijöitä, koska Kiesi suljettiin 16.3.2020, jatkuen kansallisten rajoitusten päätymiseen asti, joten kehittämistyömme raportointi jäi puutteelliseksi Kiesin kävijöiden loppupalautteen osalta. Olisimme halunneet vielä kerätä tietoa henkilökohtaisten keskustelujen avulla, miten kävijät kokivat kehittämistyöhön osallistumisen ja yhteistyön kanssamme.

Kiesin ohjaajien kanssa käymiemme puhelinkeskustelujen kautta saimme mielikuvan, että Kiesin kävijät olivat suhtautuneet myönteisesti projektiimme. Toimintaan osallistuminen oli ollut mielekästä, eikä vastustusta ilmennyt, koska osallistuminen oli vapaaehtoista ja henkilökohtaiset mielipiteet huomioivia.

Tapahtumapaikoilta kerätty palaute oli positiivista ja koimme, että niihin osallistuneet Kiesin kävijät saivat niistä sekä onnistumisen iloa, että myös tunteen tasavertaisesta tekemisestä. Pop up -tapahtumissa keskustelimme Kiesin kävijöiden kanssa siitä, miten he kokivat tapahtumaan osallistumisen. Joku sanoi olevan mukavaa, kun on erilaista

tekemistä. Joku toivoi tapahtumien jatkuvan, koska oli mukavaa tehdä markkinointityötä. Kolmen tunnin tapahtuma-aikaa joku piti liian pitkänä, mutta toisaalta keskustelussa huomioi itse sen, että paikalla ei tarvinnut olla koko ajan vaan osallistumisen keston sai itse valita.

Palaute tapahtumapaikalta on nopeista keskustelun päätäistä koottuja päällimmäisiä tunteita. Mikäli olisi ollut mahdollisuus syvempään keskusteluun, olisi tapahtumaan osallistumisesta saatu laajempaa palautetta.

8 POHDINTA

Ihmisten hyvinvoinnin tukeminen ja rinnalla kulkemisen halu on ollut syy hakeutua sosiaalialalle. Maailmanparantajan näkökulmasta tarkasteltuna kaikenlainen osallisuuden tukemiseen tähtäävä toiminta on mielenkiintoista. Opinnäytetyön aihe oli kiehtova, koska toiminnallinen työ ihmisten kanssa on myös henkilökohtaisesti antoisaa. Osallisuuden mahdollistamiseen ja mielenterveyden tukemiseen profiloitunut Kiesi houkutteli toimintaympäristönä.

8.1 Ammatillinen kasvu

Ammatillinen kasvu on psyykkis- emotionaalista kasvua, jonka tarkoituksena on viedä kohti entistä laajempaa ammatillisuutta. Ammatilliseen kasvuun kuuluu asioita, jotka liittyvät yksilön omaan henkiseen, sosiaaliseen, psyykkiseen sekä maailmankatsomukselliseen muutokseen. (Mäkinen ym. 2011, 33.)

Ammatilliseen kasvuun voi kuulua myös ajoittaisia pysähdyksiä. Tällöin opiskelija ei kyseenalaista omaa ajattelutapaansa, toimintaansa, arvomaailmaansa, maailmankuvaansa tai muita opittavina olevia asioita. Voidaan sanoa, että vaikka ammatillinen kasvu esitetään usein suoraviivaisena liikkeenä, niin ajoittaiset pysähdykset kuuluvat siihen tärkeänä sekä olennaisena osana. Ne ovat merkityksellisiä tilanteita sekä ajanjaksoja, jolloin tieto, joka on omaksuttu aikaisemmin, muokkaantuu syvällisemmin osaksi yksilön omaa toimintaa sekä ajattelua. Lopulta se automatisoituu tai jäsentyy uudella tavalla lisäksi ammattilaisen sen hetkistä ammattilaisuutta. (Mäkinen ym. 2011, 33.)

Sosiaalialan ammattikorkeakoulujen kansallinen verkosto on asettanut kuusi kompetenssialuetta, joihin sosionomikoulutus perustuu. Kompetensseja ovat sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmän osaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämistyö ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjäosaaminen. (Raatikainen ym. 2019, 20) Ammatillista kasvuamme pohdimme sosionomikompetenssien kautta.

Opintojen loppuvaiheeseen sijoittuva opinnäytetyö oli mielenkiintoinen prosessi, jossa näkee omaa osaamista, mutta huomaa myös osaamattomuutensa. Välillä tuntuu, että aikaa ei ole tarpeeksi ja tietyt ammatilliseen kasvuun liittyvät prosessit jäävät odottamaan kypsymistään. Projektin haaste oli sekä opintoihin liittyvä aikataulutuksen, kuin myös oman ammatillisen kasvun prosessoiminen. Melko nopeasti toteutettu tapahtumasunnittelu on näin jälkempäin ajatellen ollut liian tiivistä. Oma oppiminen on tapahtunut pääosin vasta projektin tuloksia tarkastellessa.

Työskentelymenetelmien pohtimiseen ja tapahtumamarkkinoinnin suunnittelemiseen olisi ollut hyvä panostaa enemmän. Monipuolisen tiedottamisen merkitys on avautunut niin parityöskentelyssä opinnäytetyön tiimoilta, kuin projektin osalta yhteistyötahojen kanssa. Vain keskustelemalla, läsnä olemalla, yhteisellä suunnittelulla ja avoimella kysymysten esittämisellä yhteinen päämäärä avautuu. Koemme oppineemme tapahtumasunnittelusta paljon ja jatkossa samankaltaisten projektien parissa työskentely kiinnostaa.

Toteutus kokonaisuudessaan on kehittänyt yhteistyötaitoja, joustavuutta sekä dialogiseen vuorovaikutukseen panostamista. Yhteiset tavoitteet, sekä keinot tavoitteiden toteutumiseksi ovat syntyneet useiden dialogisten keskusteluidemme kautta. Niiden kautta olemme löytäneet uusia ideoita ja kehittyneet työssämme.

Keskustelujen merkitys on korostunut työskentelyn vaiheissa, joissa projektin eteneminen on tuntunut pysähtyneen. Jatkuva uuden suunnittelu ja kokemus, että valmista ei tule, koska ideat loppuvat kesken tai ne eivät ole toteutuskelpoisia aiheutti ajoittain turhautumista. Silloin avoin keskustelu toistemme, kuin myös toimeksiantajan kanssa antoi varmuutta siitä, että teemme työtä, jolla on merkitys.

Merkityksellisyys työlle syntyi vaikuttamisen mahdollisuudesta. Olimme aktiivisessa roolissa suunnitellessamme Kiesille toimintamallia, joka mahdollistaisi myös Kiesin kävijöiden osallistumisen. Yhteistyö Kaarinan terveystieteiden keskuksen kanssa oli uudenlainen kokemus julkisen sektorin ja kolmannen sektorin yhteistyöstä. Mielenterveyden tukemiseen profiloitunut Kiesi oli hyvä esitellä paikassa, jossa ei pelkästään hoideta sairauksia vaan pyritään ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

Suunnitellessamme tapahtumia kehityimme myös itse hyvinvointipalvelujen tuntemisessa. Samoin osaamisemme tutkimuksellisen kehittämistyön osalta lisääntyi. Suunnittelu, markkinointi ja hankkeen arviointi on tullut projektin myötä tutummaksi. Toiminnan eettinen tarkastelu on ollut sekä henkilökohtaista ja myös dialogista tarkastelua. Siltä osin olemme vahvistuneet kohti syvällistä ja automatisoitunutta eettistä ammatillisuutta muistaen, että ammattieettinen reflektio on jatkossakin toimintamme perusta.

Tutkimuksissa reflektion on havaittu olevan erittäin tärkeä keino edistää ammatillista kasvua ja oppimista. Sanna Vehviläinen (2017, 47) määrittelee reflektion pohtivaksi, etäisyttä ottavaksi ja tutkivaksi ajatteluksi, jonka seurauksena näkemyksemme ja tulkintamme asioista ja tilanteista saattavat muuttua.

Monialainen yhteistyö avautui pop up -tapahtumien suunnitteluvaiheessa. Kontaktien kartoittaminen, yhteydenotot eri toimijoihin ja sopivan tapahtumapaikan seulominen yhteistyössä Kiesin kanssa opetti huomioimaan erilaisia toimintatapoja. Omista visioista luopuminen oli välttämätöntä, koska aiempi kokemus tapahtumien järjestämisestä ei ollut siirrettävissä sellaisenaan uuteen toimintaympäristöön.

Lähtökohtana työllemme oli, että olemme oppimassa ja oppimistamme ohjaavat Kiesin kävijät, jotka ovat oman elämänsä ja Kiesin toiminnan parhaat asiantuntijat. Osallistamalla Kiesin toimintaan, itsekkin kävijänä, tuli tunnelma tutuksi. Kuuntelemalla ja havainnoimalla tutustuimme ihmisiin, joiden kanssa yhteistyömme rakentui. Tasavertaisen kohtaamisen haaste on ehkä eniten siinä, että usein omassa työskentelyssään yrittää olla tietäjän roolissa, koska se kuuluu ammattiosaamisen näyttämiseen. Opiskelijana on myös itse arvioinnin kohteena.

Kun valitsee lähestymistavan, jossa pyrkii tasavertaisuuteen ryhmän kanssa, mutta on toisaalta tavoitteiltaan tiettyyn suuntaan ohjaava, vaatii se avoimuutta. Perustana opinäytetyömme tekemiselle oli selkeästi ryhmälle kerrottu päämäärä opiskelujen ja opinäytetyön suhteen, sekä myös nöyryys sen edessä, että ilman ryhmän asiantuntemusta ja osallistumista työstämme ei tule mitään. Olimme itsekkin uuden asian äärellä ja tapahtumat rakentuivat ideoiden testaamisen ympärille. Kiesin kävijöiden mukana olo oli aktiivista ja sitoutunutta.

Oppimiskokemuksena pop up -tapahtumien järjestäminen oli organisointitaitoja kehittävä. Varsinkin huolellisen suunnittelun merkitys tuli esille. Projekteissa, joissa ei ole valmista konseptia pitää olla runsaasti aikaa suunnitteluun. Useiden toimijoiden aikataulujen yhteensovittaminen on haasteellista ja ideoiden läpikäymiseen tarvitaan paljon keskustelua. Tapahtumajärjestelyissä kaikkien osapuolten pitää tietää, mikä on oma rooli ja mitä se käytännössä tarkoittaa. Tehtävien jakaminen selkeästi ja mahdollisimman nopea tiedottaminen muutoksista on tärkeää. Järjestelyissä oli otettava huomioon myös Kiesin toiminnan taustalla olevan yhdistyksen periaatteet ja toimintalinjaukset.

Osa tapahtumien organisointia on kontaktien luominen yhteistyötahoihin ja tapahtumapaikkojen valinta huomioiden kehittämistyön tavoite. Kokonaisuuden hahmottaminen ja tapahtumapaikkoihin tutustuminen, oikeiden ihmisten löytäminen ja toimivan yhteydenpitovälineen valitseminen vaikuttaa työn etenemiseen paljon.

Henkilökohtaiset käynnit paikoissa, joihin suunnittelee tapahtuman sijoittuvan, on kokonaisuuden hahmottamisen kannalta hyvä, mutta yksi tärkeimmistä työvälineistämme oli Kiesin kävijöiden paikallistuntemus. He pystyivät kertomaan tekemämme alkukartoituksen jälkeen eri vaihtoehdoista sen missä pop up -tapahtumamme kohderyhmä olisi parhaiten saavutettavissa ja missä kohteissa Kiesin kävijät haluaisivat olla osallistumassa tapahtumaan. Terveyskeskus ja sen rajattu kävijämäärä oli Kiesin kävijöiden osallisuuden kannalta turvallisempi vaihtoehto tapahtuman järjestämiseen, kuin kauppakeskukset tai kirjasto, joissa ihmismäärät ovat suuremmat.

Opinnäytetyömme tavoite oli kävijämäärien ja toiminnan näkyvyyden lisääminen. Samalla Kiesi sai toiminnalleen lisäarvoa myös julkisen rahoituksen hakemisessa. Voittoa tavoittelematon toimintaympäristö antaa raamit, jossa keskeisessä roolissa on ihminen ja hänen hyvinvointinsa. Toiminta mahdollistaa eettisesti selkeän työkentän, jossa kävijät voi huomioida yksilöinä. Toisaalta työskentely vaatii myös rahoituksen jatkuvuuden turvaamisen.

On oleellista, että palkatut työntekijät toimivat eettisesti luotettavasti myös tulevaisuutta ajatellen. Kiesin toiminta on kävijöille tärkeä arjen tuki. Vaikka työntekijä vaihtaisi työpaikkaa, Kiesin kävijöille paikka säilyy omana kohtaamispaikkana. Toiminnan säilymiseen ja kehittämiseen panostaminen, markkinointi ja uusien kävijöiden tavoitteleminen on näin myös ammattieettisesti perusteltavissa. Jatkuvuus luo turvallisuutta. Toiminnan laadun säilyttäminen on sekä kävijöitä palvelevaa, kuin myös rahoituksen turvaamista.

Kolmannen sektorin toiminta rakentuu usein rajatun ihmisryhmän ympärille ja toiminta sekä varainhankinta perustuu laajaan vapaaehtoistoimintaan. Järjestöt ovat voittoa tavoittelemattomia ja palkattujen työntekijöiden ja toiminnan kustannukset rahoitetaan keräysvaroilla, yhteiskunnan tuilla ja palvelujen myymisellä.

Yhteistyö julkisen sektorin kanssa on palvelujen tarjoamista, joita ostamalla julkinen sektori toteuttaa sosiaalihuoltolain mukaista yhteistyövelvoitetta. Samalla palveluiden tarve tulee täytetyksi laaja-alaisesti, eikä kuntien tarvitse järjestää kaikkia palveluja itse. Ostamalla palveluja se hyödyntää järjestöjen erikoisosaamisen ja aktiivisen kehittämistyön. Samalla tuetaan laaja-alaista yhteiskunnallista osallisuutta.

Yhteistyö julkisen sektorin kanssa luo järjestöille mahdollisuuden julkisiin avustuksiin, joiden saaminen edellyttää toiminnan vertailukelpoista määrittelyä. Kävijämäärät ja järjestetyt tapahtumat ovat mittareita, joilla toiminta-avustuksia myönnetään. Toiminta-

avustuksen myöntämiseen tarvitaan rahoitushakemuksen mukainen suunnitelma ja eri rahoittajilla on erilaiset painotukset sekä kriteerit avustuksissaan.

Yhteiskunnan toimintamallien näkeminen työskentelyn taustalla oli opinnäytetyön prosessin yksi oivallus. Koska halusimme toteuttaa työn osallisuutta vahvistaen, oli hienoa nähdä, että yhteiskunnan panostus monialaiseen palveluntarjontaan sosiaali- ja terveyssektorilla on osallisuutta mahdollistavaa. Työntekijöitä ja toimintaa ohjaavat lait eivät estä ihmisten hyvinvointia tukevien toimintamallien luomista. Joskus eteneminen voi olla hidasta ja uusien ideoiden toteuttaminen ei ole mahdollista rakenteellisten esteiden vuoksi. Uuden luominen nostaa esille tarpeita, joihin vastaaminen voi muuttaa rakenteissa olevia yhteistyötä rajoittavia tekijöitä.

Opinnäytetyömme alussa kävimme tutustumassa Raision Olkkariin, joka on Raision kaupungin oma kohtaamispaikka. Huomasimme suurimman eron Kiesin ja Olkkarin toiminnan välillä olevan viranomaisyhteistyön. Kaupungin tiedotuskanavat olivat Olkkarin käytössä ja näin toiminnan näkyvyys oli turvattu. Samankaltainen tiedotus kolmannen sektorin toiminnasta palvelisi myös kuntalaisia, onhan kunta palveluiden aktiivinen hyödyntäjä.

Nostaisimme esille julkisen- ja kolmannen sektorin välisen tiedotuksen tehostamisen ja yhteistyön. Hyvinvointipalveluissa tulisi joustavasti tiedottaa puolin ja toisin eri toimijoista ja tapahtumista. Onhan kaikki nykyisin sähköisenä helposti toteutettavaa ja tiedotuskanavien ollessa kapasiteetiltaan suuria, toisi raja-aitoja madaltava tiedotusyhteistyö palvelut entistä lähemmäksi ihmistä. Yhteisten tiedotuskanavien kehittäminen lisäisi osallisuuden mahdollisuutta.

8.2 Jatkokehitys

Kun kehittämiselle asetetut tavoitteet sekä tulokset on saavutettu ja loppuraportti kirjoitettu, on kehittäminen suoritettu onnistuneesti. Loppu eli päättämisvaiheeseen kuuluu mitä kehittämistyön tuloksille tai tuotokselle tapahtuu jatkossa, miten tulosta tai tuotosta aiotaan hyödyntää sekä kuinka laajalle niitä aiotaan levittää sekä implementoida eli juurruttaa. Toimintamallin juurruttaminen käytännön toimintaan onkin usein suuri haaste. (Salonen ym. 2017, 66.)

Tuloksena syntynyt tapahtumakonsepti on pohja, jolle voi rakentaa. Kiesin kävijöiden ja ohjaajien kanssa yhdessä luotu toimintamalli on uusille ideoille avoin, helposti mukana kuljetettava ja Kiesin kävijöiden omaan toimintakykyyn perustuva.

Yhteiskunnallinen tilanne muuttui yllättäen covid 19- pandemian myötä ja nosti samalla esille yhteiskunnan sosiaalisen ja taloudellisen haavoittuvuuden. Laajat lomautukset käynnistyivät, monet ihmiset jäivät välittömästi työttömäksi. Työikäisille suunnattu Kiesi olisi tässä tilanteessa ollut mielenterveyttä tukevana kohtaamispaikkana ehkä monelle hyödyllinen.

Osallisuuden tukeminen on ollut sosiaalialalla yksi tärkeimmistä toimintalinjoista ja Covid-19 pandemian seurauksena sen merkitys korostui entisestään. Oli nopeasti löydettävä uusia ihmisten kohtaamiseen soveltuvia toimintatapoja tilanteessa, kun mahdollisuus kohtaamiseen ei fyysisesti onnistu. Kiesin toiminta jatkui puhelinkontakteilla kävijöihin.

Kohtaamispaikkojen luominen sähköiseen ympäristöön kuvayhteyksin on mahdollisuus niille, joilla välimatkat tai muut rajoitukset estävät osallistumisen. Pop up -tapahtumissa tavoittelimme Kiesin viemistä ihmisten luo. Toimisiko luokse vieminen myös tietokoneen välityksellä? Ainakin ne kävijät, jotka ovat jo muille Kiesin kävijöille tuttuja, voisivat osallistua olohuoneen keskusteluihin kodeistaan, jos ovat estyneet tulemaan paikalle.

Luottamuksellisuuden säilyminen ryhmässä kuitenkin ehkä kärsisi, jos uudet tutustujat olisivat paikalla vain tietokoneen välityksellä. Tutustuminen vaatisi henkilökohtaisemman kontaktin. Pop up -tyyppinen tapahtuma kuitenkin voisi tapahtua myös sähköisesti. Kaikille avoin Kiesi voisi olla avoimena myös toimintaan tutustumisen merkeissä rajatun ajan tietokoneyhteyksien kautta. Kävijöiden osallistuminen olohuonetoiminnan esittelyyn olisi luonnollisesti vapaaehtoista kuten järjestämässämme pop up -tapahtumissakin.

LÄHTEET

- Hokkanen, L. 2014. Mielenterveysaktiivien toiminta. Kysely Mielenterveyden keskusliiton jäsenyhdistysten aktiivitoimijoille. Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuita B. Tutkimusraportteja ja selvityksiä 65. Rovaniemi: Lapin yliopisto.
- Ihmisoikeusliiton www-sivut 2020. Viitattu 08.04.2020 <https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeudet/ihmisoikeuksien-julistus/>
- Isola, A-M.; Kaartinen, H.; Leemann, L.; Lääperi, R.; Schneider, T.; Valtari, S. & Keto-Tokoi, A. 2017. Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Työpäpaperi 33/2017. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Jalo, N. 2015. "TÄÄ ON MAAILMAN PARAS PAIKKA" – Kävijöiden kokemuksia Avoimesta kohtaamispaikasta Kiesistä. AMK-opinnäytetyö. Viitattu 23.03.2020. <https://www.theseus.fi>
- Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:6. Viitattu 07.04.2020 <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi>
- Kotimaisten kielten keskus 2015 www.sivut viitattu 08.04.2020 <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi>
- Leemann, L. & Hämäläinen, R.-M. 2015. Matalan kynnyksen palvelut. Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke (Sokra). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla www.thl.fi/sokra.
- Leemann, L., Kuusio, H. & Hämäläinen, R.-M. 2015. Sosiaalinen osallisuus. Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke (Sokra). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla www.thl.fi/sokra.
- Mikkonen, I., Saarinen, A. 2018. Vertaistuki sosiaali- ja terveysalalla. Tietosanoma Oy.
- Mäkinen, P.; Raatikainen, E.; Rahikka, A. & Saarnio, T. 2011. Ammattina sosionomi. 1.–2.p. WSOY Oppimateriaalit Oy
- Mönkkönen, K. P 2018. Vuorovaikutus asiakastyössä. Asiakkaan kohtaaminen sosiaali- ja terveysalalla. Tallinna: Printin Trukikoda
- Nylund, M. 2005. Vertaisryhmät kokemuksen ja tiedon jäsentäjinä. Teoksessa Nylund, M & Yeung, A-B. 2005. Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. 195–213. Vastapaino. Jyväskylä.
- Ojasalo, K.; Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Sanoma Pro Oy.
- Palveluyhdistys Kaseva ry:n www.sivut 2019. Viitattu 20.11.2019. <https://www.kaseva.info/avoin-kohtaamispaikka-kiesi/>
- Pohjola, A. 2015. Teoreettisia ja käsitteellisiä näkökulmia yhteisöllisyyteen. Teoksessa Väyrynen, S, Kostamo-Pääkkö, K & Ojanen, P.(toim.). Sosiaalityön yhteisöllisyyttä etsimässä. Painettu EU:ssa
- Raatikainen, E.; Rahikka A.; Saarnio, T. & Vepsä, P. 2019. Ammattina sosionomi. Sanoma Pro oy.
- Raision kaupungin www-sivut 2020. Viitattu 15.02.2020 <https://www.raisio.fi/fi>
- Ruohotie, P. & Honka, J. 1997. Tiedon luominen organisaatiossa. Teoksessa P. Ruohotie & J. Honka (toim.) Osaamisen kehittäminen organisaatiossa. Saarijärvi, 11–41.

- Salonen, K.; Eloranta, S.; Hautala, T. & Kinos, S. 2017. Kehittämistoiminta ja kehittämisen menetelmiä ammatillisessa korkeakoulutuksessa. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 108
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Viitattu 9.4.2020. <https://www.finlex.fi>
- Suomen perustuslaki 731/1999. Viitattu 9.4.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>
- THL 2019. Mielenterveyden edistäminen. Viitattu 23.3.2020. <https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyden-edistaminen>
- THL 2020. Osallisuuden edistäminen. Viitattu 07.04.2020. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen>
- TIEKARTTA 2030. Aikuisten parissa tehtävän sosiaalityön tulevaisuus selvitys. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RAPORTTEJA JA MUISTIOITA 2019:41. Viitattu 20.11.2019. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161612>
- Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 3/2019. Viitattu 5.4.2020. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/ihmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf
- Vallo, H. & Häyrinen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma Oy
- Vehviläinen, S. 2017. Ohjaustyön opas. Yhteistyössä kohti toimijuutta. Helsinki: Gaudeamus.
- Vilen, M.; Leppämäki, P. & Ekstrom, L. 2008. Vuorovaikutuksellinen tukeminen. 3. uud. p. WSOY Oppimateriaalit Oy
- Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- Väyrynen, S.; Kostamo-Pääkkö, K & Ojanen, P (toim.) 2015. Sosiaalityön yhteisöllisyyttä etsimässä. Painettu EU:ssa

Tiedotus

Tervetuloa juttelemaan!

KIESI ON ARKIPÄIVÄN AVOIN KOHTAAMISPAIKKA KAIKILLE

**KOHTAAMISPAIKKA ESITTÄYTYY
KAARINAN PÄÄTERVEYSASEMAN
AULASSA**

(VOIVALANTIE 5, KAARINA)

**KE 12.2. KLO 8-II
KE 26.2. KLO 8-II
KE 11.3. KLO 8-II**

Kohtaamispaikka on ylläolevina päivinä avoinna klo 9-15.
Tutustujille tarjolla kohtaamispaikassa maksuton kuppi
kahvia ja mukavaa seuraa.

Avoim kohtaamispaikka Kiesi
Kiesikatu 8, Kaarina
Avoinna ma-to 10-15, pe 10-14
www.kaseva.info

.....
*Kiesi on arkipäivän avoin
kohtaamispaikka kaikille kiinnostuneille*

**KIESI ESITTÄYTYY
KAARINAN PÄÄTERVEYSASEMAN AULASSA
(VOIVALANTIE 5, KAARINA)**

KE 12.2. KLO 8-11

KE 26.2. KLO 8-11

KE 11.3. KLO 8-11

Tervetuloa juttelemaan!

**KOHTAAMISPAIKKA ON YLLÄOLEVINA
PÄIVINÄ AVOINNA KLO 9.00-15.00.**

**TUTUSTUJILLE TARJOLLA KOHTAAMISPAIKASSA
MAKSUTON KUPPI KAHVIA**

.....
Kiesi
Avoin kohtaamispaikka

Kaarina
.....